

L'HOME QUE PONIA OUS

Rosa Pagès

TOBIES OT / El primer

1/1

Feia molt de temps que Basília era una ciutat *secundària*: així s'hi referien els informes oficials per explicar que havia deixat d'aparèixer als mapes, que ningú no tenia cap interès a arribar-hi. Havien passat cinc anys exactes des dels Fets, cinc anys des d'aquell esquinç als fulls de la història que havia capgirat per sempre la direcció del vent. En aquest temps, el paisatge de cases i carrers s'havia transformat d'una manera irreversible i el ritme dels dies s'havia hagut d'ajustar a una nova rutina. Tot s'havia tornat gris i polsós. A l'avinguda dels Rams, la gran artèria comercial que creuava el barri de les Flors de nord a sud, els aparadors on abans lluien els models exclusius de la temporada estaven buits, amb la pintura deslluïda i els vidres vernissats de pol·lució. El parc del Bicentenari, presidit per l'estendard de l'agulla de la torre de Ràdio Basília Popular, era un batibull de males herbes. Als carrers del centre històric, abans animats pel trànsit continu de turistes, les cartelleres d'informació ja no recollien cap esdeveniment de ressò mundial, ni concerts d'estrelles del rock ni grans estrenes teatrals. Tot semblava més petit, més estret. La boirina enganxosa que regalimava pertot feia que els moviments i els gestos de la gent fossin encara més tristos, com si els Fets els haguessin robat molt més que la història.

On més s'havien deixat sentir els efectes dels canvis era als voltants de la Mafton URK, l'enorme fàbrica de productes químics i farmacèutics que havia donat feina a cinc mil persones. La reixa

metàl·lica que envoltava el pati on abans s'arregleraven els camions era tota puntejada de rovell, aspra com una llengua de be, i per la part del davant, la que connectava amb l'edifici de l'Hospital General de Basília, eren encara visibles sobre els maons les figures que el foc i els núvols havien gargotejat a corre-cuita.

Tobies Ot, un del centenar escàs de treballadors que encara conservava la fàbrica, va creuar el carrer del Migdia a les 17:14 en punt. Feia dos minuts que havia acomiadat l'Alèxia Ku a la cantonada de la plaça, com feia cada dia des de feia prop de vint anys, i com cada dia va deixar anar un petit sospir d'alleujament en trobar-se sol. No és que la companyia de l'Alèxia Ku li resultés feixuga —de totes les peces que formaven part de l'engranatge de la fàbrica, l'Alèxia era l'única amb qui, al llarg dels anys, havia aconseguit una certa entesa—, però tenia motius per al silenci.

Brrrrrr. Va sentir que un calfred molt llarg li arrencava de la boca de l'estómac i li esclatava poc després darrere les orelles amb una pluja d'agulles diminutes. Començava a fer fred. La llum havia adquirit el tacte del paper de vidre i va apressar el pas. A la carnisseria de la cantonada el carnisser i la dona punxaven salsitxes damunt del mostrador. Els va saludar amb un petit gest de la mà per no destorbar-los. Al forn, la noia que despatxava el pa començava a retirar barres dels prestatges i darrere la màquina enregistradora la caixaera mastegava xiclet. Tot en ordre, va pensar. Va creuar el portal de casa en el moment exacte en què el rellotge de la plaça marcava un quart de sis.

2/1

Tot en ordre si no fos per aquell mal insuportable. Ja no podia més. Des que havia posat els peus al carrer de bon matí que havia hagut

de contenir el dolor i fer veure que no passava res, que aquell caminar pausat era només una barreja de son i cansament. Però la veritat era que no podia posar el peu pla sobre la sola de les sabates i encara menys suportar el pes del cos sobre les puntes dels dits perquè els dits dels peus no li cabien a les sabates. I no li cabien perquè els dits dels peus s'havien convertit en apèndixs inestables que li creixien els uns sobre els altres en un desordre complet, com les excrescències punxegudes dels cactus.

Feia un mes que havia començat la tortura i no ho podia explicar a ningú. Ho havia ocultat en la darrera revisió mèdica de la comunitat de veïns i en la revisió mèdica no programada que s'havia fet per sorpresa a la fàbrica. Però només havia estat un cop de sort, perquè les dues revisions havien coincidit amb els primers dies del fenomen i les protuberàncies incipients havien passat per ulls de poll. Ara tot plegat ja era una altra cosa i amb el peu nu no es podia dissimular. A més a més, el dolor se li havia començat a dibuixar a la cara i tenia els nervis esmolats. Era només qüestió de temps que algú s'adonés que li passava alguna cosa; que l'Alèxia Ku, per exemple, vuit hores al dia asseguda al seu davant a la línia de l'empaquetadora, s'adonés que aquell cos ja no era el de sempre. Llavors ja estaria. Perquè coses com aquella no es podien amagar, i Tobies Ot, com tota la resta de ciutadans i ciutadanes de Basília, ho sabia prou bé. Però Tobies Ot, com la resta de ciutadans i ciutadanes de Basília, tenia por dels metges, i la por li feia tenir secrets¹.

¹ Després dels Fets, les autoritats mèdiques havien estat taxatives: calia informar els agents de l'ordre i el personal sanitari de qualsevol canvi que afectés els cossos de les persones. Les autoritats explicaven que corrien malalties noves, virus no identificats i mutacions d'agents infecciosos d'efectes desconeguts, i que qualsevol negligència podia obrir les portes del contagi i de les pandèmies; per això calia actuar de pressa i amb contundència. Però la gent, que ho entenien, sentia per sobre de totes les malalties possibles la malaltia de la por: la que s'havia començat a estendre des que els primers que havien anat als consultoris mèdics a informar que no es trobaven bé havien desaparegut, internats, segons deien, en clíniques especials que ningú sabia on eren, on les autoritats afirmaven que s'anaven recuperant satisfactòriament però on no els podia visitar ningú.

Tobies Ot va seure a la butaca de la saleta d'estar, es va treure les sabates i els mitjons i es va examinar els peus amb cura: al peu dret li havien sortit dos dits nous, dos dits que al matí no hi eren, i dels que sí que hi eren un havia començat a assecar-se i un altre s'havia inflat perquè un dels dits nous, dels que havien brostat durant el dia, s'havia entossudit a enramar-se just a sota del dit més vell. Va examinar el peu esquerre: al lloc exacte on hi hauria hagut d'haver el dit del mig hi havia tres dits amuntegats un sobre l'altre que intentaven avançar en direccions oposades. En total, set parells de dits repartits entre els dos peus.

Ranquejant, va anar fins al lavabo i va omplir una palangana amb aigua tèbia. Hi va afegir un grapat de sal i hi va posar els peus, primer un i després l'altre, i va esperar que l'escalfor amansís aquella troca de dits degenerats. Per uns moments, sota la protecció de l'aigua, es va sentir alleugerit. Va respirar fondo, mirant de retenir l'aire per evitar que el dolor li cavalqués fins a la gola. Sobre la pica hi havia les tisores que feia servir per tallar l'esperadrap i una vegada més va pensar anar una mica més enllà, prendre mesures dràstiques, però una vegada més va decidir que no, que encara li quedaven alguns centímetres per creuar aquella línia vermella. Va tornar a respirar fondo. Va deixar que la fredor de la llum blanca del fluorescent de sobre el mirall li calmés les idees i es va tornar a mirar els peus. Va actualitzar el recompte dels apèndixs i es va eixugar els peus amb la tovallola blanca. Va agafar les sandàlies folrades de cotofluix, va comptar fins a deu i hi va encabir els peus molt poc a poc.

A la nevera quedava encara un dels túpers de la Sara Mö amb arròs bullit i unes miques de pollastre. S'ho va menjar sense escalfar, estirat a la butaca, davant del televisor. A través de la finestra li arribava de tant en tant el reflex esvaït dels fars d'un cotxe de control que creuava el carrer i la remor llunyana de les grans

turbines xucladores. De l'altra banda de la paret, la que comunicava la seva saleta amb la saleta del pis veí, la del pis de la Sara Mö, li arribava la suau vibració d'un aparell elèctric.

Tot en ordre, tot al seu lloc, com cada dia, com cada nit, com les fulles esvaïdes de les flors que esquitxaven l'entapissat de la butaca. Protegit entre aquelles quatre parets que marcaven l'espai privat de casa seva se sentia segur, en pau, a resguard de tot i de tothom, lluny de la vigilància constant i dels advertiments de les autoritats i el personal d'ordre. Va mastegar a poc a poc la darrera forquillada del sopar, assaborint aquell gust especiat que tenien sempre les cassoles de la Sara Mö, i quan va estar llest es va estar una estona en silenci amb el túper buit a la falda. Li feia peresa haver-se d'aixecar, anar fins a la cuina, anar després fins al lavabo a rentar-se les dents i la cara i arribar fins a l'habitació per ficar-se al llit, de manera que es va arrepapar a la butaca, disposat a adormir-se allí mateix. Però només tancar els ulls la son li va fugir del cap. Des del fons del fons de la seva consciència una veueta li recordava que no es podia deixar anar d'aquella manera, que era un home de principis, un home disciplinat i obedient, net i polit, i que s'havia d'aixecar i fer les coses ben fetes, perquè amb tot allò dels peus i dels dits, si començava a flaquejar amb coses estúpides com aquella aviat li vindria una badada grossa i la situació el superaria. Perquè d'ulls n'hi havia a milers, amagats en la fosca més fosca i en el silenci més absolut, i calia anar amb molt de compte.

Amb l'eco d'aquelles paraules esmolant-li la consciència, es va aixecar de la butaca, va deixar el túper sobre la taula i va anar fins a l'habitació, vacil·lant sobre els peus falcats a les sabatilles. El despertador estava a punt per sonar l'endemà a l'hora exacta i els peus no li feien tant de mal. La son li tornava a pesar sobre les parpelles i es va tapar amb llençol i cobrellit. Es va passar la llengua

per la part de dins de les dents i se les va notar brutes. I va estar a punt de fer encara un últim esforç per aixecar-se i anar-se-les a rentar, com havia fet sempre des que tenia ús de raó, però la feixugesa del cos abandonat dins del llit se li va fer insalvable. Tenia mal de panxa.

3/1

Bumbum, bumbum, bumbum. Una escalfor molt fonda, que li naixia de dins, de sota els budells, com un muntet de brases apilades, com una coqueta de carbó. La resta del cos la sentia freda, expectant davant d'aquell fenomen que començava a desplaçar-se com si l'escalfor i les brases volguessin obrir-se camí. Una glopada de lava li lliscava avall convertida en una gran bola. El dolor era tan intens que el va despertar. Es va posar les mans sobre el ventre, inflat i calent, com una pilota de gelatina. Llavors, aquella sensació de tap, d'ofec, de carreró sense sortida, i més dolor, tan fort que estava segur que es partiria en dues meitats, com una taronja. Va notar el col·lapse de l'aire al seu voltant i tota la sang que batejava en un únic punt. Bumbum, bumbum, bumbum. I llavors, com una explosió de pluja de fil de sucre, com si de dins del cos li hagués sortit un núvol de fum, allò, fos el que fos, va sortir i tot al seu voltant es va omplir de blau.

Tobies Ot, amb els ulls exultants i el cos rebregat com una coca, va destapar els llençols. Va incorporar-se una mica i va notar la rodonesa d'aquella cosa que li acabava de sortir de dins. Va encendre el llumet de la tauleta de nit i se la va mirar de prop: un ou de la mida d'un puny gros, un ou blanc esquitxat de purpurina blava que se li havia aturat entre les cuixes. Va tancar els ulls i els va tornar a obrir per desfer-se de la imatge que hi tenia a dins, de la instantània que hi havia quedat fixada amb una visió increïble. Va tornar llavors a mirar aquella cosa, aquell ou puntejat de

resplendors diminutes. No, no era un somni. I si ho era, era un somni prou real perquè hagués de fer alguna cosa. Però no sabia què. Va passar un dit per sobre de la closca blavosa, molt lentament, sense gosar. Estava calenta i tenia la superfície una mica aspra. Hi va passar el dit un altre cop, aquesta vegada amb més força, i l'ou va començar a oscil·lar d'esquerra a dreta fins que es va tornar a aturar al mateix punt, decidit a quedar-se allí on era, rotund i ple.

Tobies Ot es va passar la mà pels cabells. Tictac, tictac, tictac. El pes del silenci ple de nit va saturar aquella espera buida. Va obrir llavors el calaixet de la tauleta de nit i va agafar una de les píndoles rosa del flascó estampat amb el dibuix de la senyoreta Volacors. Se la va empassar amb un glop d'aigua i cinc minuts després, colgat novament sota llençol i cobrellit, amb l'ou a tocar del seu cos, va tancar els ulls convençut que el que acabava de passar era un somni en alta definició que aviat desapareixeria, que el pes de la fosca s'enduria aquell record que malgrat la vivesa amb què es dibuixava encara dins dels seus ulls era una cosa no viscuda.

No havia passat ni una hora que una bombolla de llum blava va esclatar a l'habitació i la quietud es va esquarterar definitivament. Tobies Ot va obrir els ulls a poc a poc, i a poc a poc es va començar a fer càrrec que alguna cosa s'havia esdevingut al seu voltant. Va veure lliscar l'ombra blavosa sobre les parets en direcció a la porta i, passadís enllà, cap a la saleta, on es va acabar de desfer dins d'una tènue cortina de fum. Després va tornar la penombra, clivellada ja per les primeres escletxes de llum blanca que es filtraven a través de la persiana, però alguna cosa en l'aire afirmava la transcendència d'aquell esdeveniment, d'aquell esclat de llum fosforescent en un escenari en blanc i negre. No es va poder tornar a dormir. Va sentir el degoteig lent dels minuts fent bassal als peus del llit i les imatges del somni que havia deixat enrere se li van

tornar a fer presents. Llavors, d'un bot, es va incorporar i va buscar l'ou, però el que va trobar va ser només una closca buida, amb un vernís blavós encara humit. Va mirar llavors l'armari, la cadira amb la roba plegada, a punt perquè se la posés, la porta oberta, el passadís. No semblava que el que havia passat aquella nit hagués alterat l'ordre habitual d'aquell petit escenari.

Tobies Ot, solter de quaranta-tres anys, resident a Basília, supervivent dels Fets i treballador de la Mafton URK, havia post un ou de la mida d'un puny gros i el que fos que hi havia dins d'aquell ou havia trencat la closca i vés a saber on havia anat a parar. Sobre les rajoles grises, va veure un petit rastre de blau que no duia enlloc. Va pensar llavors en l'ombra blava, ara ja desfeta sobre la pols de la nit. Va seure al cantó del llit i va agafar les restes de closca de terra. Es va posar les sabatilles. El dolor als dits dels peus era més fort que mai. Tornava a ser hora del recompte. Coixejant, va arribar fins al lavabo i va omplir la palangana amb aigua tèbia, i com que li calien totes dues mans per a aquella operació va desar les closques a l'armariet dels medicaments. Ja hi pensaria més tard, en tot plegat. Ara calia preocupar-se d'aquells dits que s'havien llevat plens de ràbia.

LA SENYORETA VOLACORS / Tinc una missió

1/2

Blau, verd, vermell, groc, cian, magenta. Colors, freqüències, radiacions, un pessigolleig que em projecta a través de l'espectre infinit d'un univers de pampallugues. Sento el pes i la intensitat i m'hi llenço. Zzzzzup Zzzzzup Zzzzzup... Ja hi sóc, adherida a la membrana dels records. Respiro. Amunt, avall, amunt, avall. La bossa contenidor s'eixampla i els retalls m'illuminen el revers de la pell. Blau, verd, vermell, groc, cian, magenta. Zzzzzup Zzzzzup Zzzzzup... Sóc una gran bossa buida i un cap d'agulla que busca i rebusca entre els dipòsits de records els que encara brillen, els de l'altra vida. El passat es desprèn de la memòria com llesques de mantega tova. Energia, matèria primera, font. En aquest món gris, sota aquesta boirina que llisca i llisca, tinc una missió.

Zzzzzup Zzzzzup Zzzzzup... La nit avança, els homes dormen, les dones dormen, i somien. La nit obre la boca i els pren els somnis amb la seva llengua tova i negra de quitrà. I jo destrio les engrunes de colors que els bateguen encara a la memòria i me n'omple la bossa dels budells per dipositar-los poc després als grans contenidors de vora la tanca de ferro. Giro just a tocar de la línia d'espines i torno a emprendre el vol, torno a la feina, un cop i un altre mentre dura la nit, fins que a trenc d'alba, quan les ombres s'aprimen i la negror s'entrevira de gris, caic esgotada i buida. Sóc la senyoreta Volacors, vestida de rosa de dalt a baix, amb els ulls embenats i el trident a la mà dreta, mascaró de proa d'un exèrcit que avança i avança cap a la fi.

1/3

Es va mirar l'Alèxia Ku, asseguda al seu davant, i per primera vegada en vint anys la va mirar directament als ulls, aquells ulls de vaca perduts en horitzons remots d'aigua i pastures. Va admirar la dolcesa de la carn que li arrodonia els braços i va notar la pesantor amb què les seves mans lliscaven sobre els flascons, sobre les etiquetes impreses amb el dibuix de la senyoreta Volacors. Vinc-i-cinc flascons nous de trinka cada seixanta segons, i a cada banda de la línia de l'empaquetadora l'Alèxia Ku i ell s'asseguraven que l'etiqueta quedés perfectament enganxada al vidre, sense màcules ni arrugues. Control de qualitat. Feina ben feta. Una feina senzilla, però que exigia atenció permanent i molta concentració. Ni ell ni l'Alèxia Ku havien tingut mai cap descuit, ni tan sols aquells primers dies després dels Fets, quan tot estava damunt davall i tot eren nervis i corredisses i pels carrers ningú no sabia què havia passat i què cremava darrer del fum.

Va seure al seu lloc, com cada dia, amb el gran rellotge digital penjat a la paret del davant. Les vuit en punt, l'hora d'arrencada d'una nova jornada laboral, idèntica a totes les altres però estranyament diferent, perquè Tobies Ot, després de vint anys seguits de seure a la mateixa cadira, se sentia tot un altre. Va notar l'escalfor que se li tornava a despertar a la panxa i tot seguit el martiri sostingut del mal als dits dels peus. Va notar un altre calfred que li pujava des de la boca de l'estómac, i quan ja es preparava per sentir-lo esclatar darrere de les orelles va sentir que se li eriçava la pell amb un riu d'esgarrifances, com si el borrissol que li

cobria els braços s'hagués convertit en una tofa de plomes. Va clavar els ulls a la cinta transportadora, concentrant tota la seva voluntat a fer invisible aquella nova transformació, i quan li va semblar que l'esgarrifança remetia va alçar els ulls i va mirar l'Alèxia Ku per sobre de la línia. Els ulls d'ella continuaven perduts entre la filera de senyoretes Volacors que avançaven entremig de reflexos de vidre. No s'havia adonat de res.

Va passar el matí, va passar el migdia i va arribar l'hora de dinar. Tobies Ot i Alèxia Ku, com cada dia a les dotze en punt, van deixar la cadira a banda i banda de la línia, van sortir al passadís, van anar fins a la cantina, van fer cua al mostrador i van triar el menú: puré de patates, costelles amb curri i pastís de formatge. De cua d'ull, Tobies Ot va fer una ullada ràpida a la safata de les truites i els ous durs i va notar una mena d'angúnia.

Després de dinar van tornar a la feina en silenci, amb els cossos asserenats i les panxes plenes. Les hores van lliscar amb el seu ritme habitual, transparents i toves, amb la buidor compassada del trànsit d'etiquetes i flascons. Es van fer les cinc, i si no hagués estat pel mal de peus i pel record d'aquell calfred que li havia eriçat la pell a primera hora del matí Tobies Ot hauria gosat pensar que aquell havia estat un dia agradable. Va penjar la bata als vestidors masculins i va posar-se la jaqueta abans de sortir al vestíbul, on l'Alèxia Ku ja l'esperava. Tots dos van sortir llavors al carrer amb la resta de treballadors de la fàbrica que acabaven el torn en aquella hora. Com cada tarda, es van creuar també amb algunes de les dones que sortien de l'ascensor que baixava del pis de dalt, on hi havia els despatxos dels directius, els laboratoris i les instal·lacions mèdiques que la fàbrica compartia amb l'Hospital General de Basília. Aquella tarda, però, semblava que n'hi havia més que de

costum i que els seus rostres i les seves panxes tenien una rodonesa especial².

Tobies Ot va tornar a sentir una esgarripança i tot just després aquella sensació electritzant sobre la pell que aquest cop li pujava fins a l'arrel dels cabells. "Portes els cabells de punta", li va dir l'Alèxia Ku alçant els seus immensos ulls de vaca. "És el fred, que ha arribat abans d'hora", li va respondre. Llavors van sortir al carrer, i Tobies Ot es va fer el botó de dalt de la jaqueta preguntant perquè els vianants no s'adonessin de l'aspecte dels seus cabells, intentant dissimular el mal de peus que tornava a torturar-lo.

2/3

S'havia aturat sobre el pom de l'escala i havia començat a esgarripar la pàtina de pols i suor que envernissava el metall. De seguida va veure que no valia la pena i va començar a moure les ales amb una impaciència mal digerida. No sabia on anar. Zzzzzziiii Zzzzzziiii Zzzzzziiii El tombant de l'escala no donava per gaires il·lusions i el terra era un desert d'apetències, xop de lleixiu i desinfectant. Un altre batre d'ales nerviós, amb aquell verd de vidre entelat sobre fons negre, i una llambregada ràpida al seu voltant. I llavors sí, una mica de moviment, una mica d'alegria, una figura que s'acostava envoltada amb olor nova, amb perfum de vianda guisada i de col. Zzzzzziiii Zzzzzziiii Zzzzzziiii S'hi va llençar sense rumiar-s'ho, projectant tota la força del seu cos, i va caure de quatre potes sobre la pell rosada de l'anvers d'una mà que just en aquell moment feia girar la clau dins

² Tobies Ot sempre s'havia preguntat què hi feien, allà dalt, totes aquelles dones amb les panxes inflades i aquell caminar de ronyons. Estava fascinat per la rodonesa d'aquells cossos, per la pesantor tibada i llisa que envoltava aquelles cintures esborrades de passat. I pels rostres: amb el temps, havia après a catalogar símptomes i proves: els contorns abultats dels llavis, pigues i taques a les galtes, la pell blanca i inflada sota els ulls, les celles... Fins i tot li semblava percebre una olor com de galeta que sortia d'aquells cossos i que omplia l'aire de tebior.

d'un pany. La mà, amb la porta ja oberta, va fer-la caure al replà i quan va tornar a alçar el vol va sentir només la superfície freda i dura de la fusta. Massa tard. Era només una mosca morta.

3/3

Després d'espolsar-se la mosca dels dits, Tobies Ot va tancar la porta del pis darrere seu. Havia arribat a casa destrossat, sense energia, sense esma d'adreçar la salutació habitual al carnisser i a la seva dona i a les dependents del forn de pa. Amb els peus convertits en una estora cremant que se li aferrava als turmells i l'immobilitzava, havia premut el botó de l'ascensor i havia demanat per favor que la Sara Mö no fos al replà esperant conversa. Va estar de sort, i quan l'ascensor va aturar el seu viatge ascendent no va trobar ningú a banda i banda del passadís. Havia arribat fins a la porta del seu apartament arrossegant el cos, havia posat la clau al pany i havia tancat tan de pressa com havia pogut, alleugerit de deixar-ho tot enrere.

Va anar llavors directament cap al lavabo i va omplir la palangana. Es va treure les sabates i els mitjons i va deixar els peus al descobert. Els va enfonsar dins de l'aigua sense mirar-se'ls, cansat de tanta indisciplina, i mentre aquell garbuix de carn encetada es desfeia dins de l'aigua calenta va trobar-se amb el seu rostre davant del mirall. Va estar-se una estona així, amb la mirada enfonsada en la seva pròpia imatge fins que els músculs de la cara se li van començar a desentumir i aquella expressió de dolor contingut va suavitzar-se una mica. Sobre la pell, molt lleu, va notar la vibració d'una nova esgarripança que li resseguia els berrissol dels braços.

No havia vist, però, que al replà hi havia uns ulls que vigilaven, una mà sobre el contorn de l'espiell que prenia nota: del vol d'una mosca al voltant de les escales, dels sorolls de l'ascensor, de la fressa d'unes passes que avançaven cap a la porta. Uns ulls que ho observaven tot, que ho sabien tot. Els ulls de la Sara Mö.

4/3

Encara era de nit quan es va despertar per culpa del dolor, que tornava a obrir-se pas dins de la seva carn. Una altra bola de lava, una altra glopada de carbó. I un altre cop, a la fi, després d'uns segons interminables, la sensació que alguna cosa li sortia de dins. Un altre ou, de la mida d'un puny gros, idèntic al que havia post feia uns dies, però empolsinat d'un groc intens. El va tocar amb el dit índex de la mà dreta. Cremava. Va esperar uns segons i el va tornar a tocar, ara amb una mica més de força. Va notar la vibració d'alguna cosa que es movia a dins, i llavors, sense pensar-s'ho, en un rampell que li va robar la voluntat, va agafar l'ou i el va estampar contra la paret. Xof! Una massa viscosa va esclatar sobre la pintura i va anar lliscant cap al terra fins tenyir-lo de groc.

I llavors va arribar l'estrèpit. Es va haver de tancar les orelles perquè un xiulet agut que anava pujant d'intensitat va omplir tota l'habitació i li va començar a perforar els tímpanes. El cap li rodava i el soroll es va fer encara més intens i li reverberava dins del pit com el crit de les sirenes d'emergència dels passadissos de la fàbrica el dia dels Fets. Amb els ulls mig oberts, en la mitja foscor de l'habitació, va veure com una ombra blava s'acostava des del fons del passadís, una ombra brillant que avançava en l'espessor de la nit mentre el xiulet, que sortia directament del fons del fons d'aquella flama monstruosa, es feia encara més agut. Quan l'ombra creuava ja el llindar de la porta convertida en una llengua enorme,

el blau va adquirir rostre i es va anar fent petit i compacte. L'aire es va tornar roent, i allà on s'havia aixafat l'ou van créixer unes flames gegantines. Amb els ulls engegats, amb els pulmons saturats de fum i aquell xiulet que no cessava, Tobies Ot va sentir que s'estava morint, que tot s'havia acabat. Però abans que es deixés anar del tot aquella figura inflamada de blau es va acostar encara més i de la seva forma informe van sorgir unes mans diminutes que se li van aferrar al coll i el seu alè li va cremar les galtes.

Quan va tornar a obrir els ulls tot estava en silenci i res al seu voltant mostrava els efectes del foc. Ni fum ni flames, tot s'havia acabat. Però des d'uns quants pams per sota dels seus, un ulls blaus el miraven de fit a fit.

5/3

Semblava un pollet, però no ho era. O ho era, però només de carcassa endins, perquè per fora era com un saquet de plàstic, una bossa transparent plena d'aigua com les que penjaven d'alguns balcons a l'estiu per espantar les mosques. Una bossa plena d'un líquid entre rosat i blau i d'una mena d'esquelet gomós que s'hi movia a dins. A l'extrem superior, un coll pelat i un capet rodó com un cap d'agulla amb un bec a mig fer; per l'extrem inferior, dues potetes i uns peus repelats. I per sobre d'aquella imatge llastimosa, presidint el rostre i el cos, il·luminant l'habitació sencera, aquells ulls blaus que el miraven.

Tobies Ot havia reulat fins als peus del llit, atordit encara per la visió de la flama que li havia estampat la por al rostre i per l'agudesia d'aquells sons que li ressonaven a l'oïda. Se sentia el cervell embotat, la boca seca, el cos de suro. Amb aquells ulls blau

clavats als seus i aquell rastre grogós de mort a la paret se sentia com un insecte, com una gran eruga golafre i fastigosa.

Llavors, d'aquell bec a mig fer van tornar a sortir sons aguts i penetrants, ara amb un to més profund en què Tobies Ot va reconèixer la lletra majúscula del retret. Uns sons que van pujar de volum, que es van fer una mica més lacerants i que van fer-lo recular encara una mica més als peus del llit. Era un advertiment clar, claríssim, una acusació, una amenaça. Després, el pollet va tancar els ulls un segon i a continuació va girar-se molt a poc a poc, va anar fins a la porta i en passar per davant de les restes grogues de la paret va aixecar un dit acusador i va emetre un últim so, profund com un lament, ple de pena i de dolor. Poc després desapareixia darrere la porta sense que Tobies Ot pogués ni un dit per aturar-lo, escampant al seu voltant petits esquitxos de llum d'un blau insondable.

1/4

Plié, relevé, piruete!... Les ordres de Mme. Dillon ressonaven encara dins del seu cap mentre amb la mirada examinava les clapes de rovell de la barana del pont. Li agradava mirar per la finestra a aquella hora tèrbola del migdia, quan el moviment de la ciutat semblava haver-se aturat i la boira s'acumulava a les cantonades de les cases, com si volgués prendre posicions abans que arribés la nit. Hi havia poca gent passejant: una, dues, tres persones com a molt havien interferit en la seva visió del carrer des que era davant de la finestra. Però els que jeien sota les arcades de pedra eren cada cop més. Feia dies que Lara Das els observava, setmanes, mesos: homes i dones que ho havien deixat tot enrere i havien escollit aquell lloc per deixar-se anar, per acabar d'una vegada, integrants d'un exèrcit informe sense missió ni objectiu. Se'ls trobava allà estirats d'un dia per l'altre, amb els seus abrics foscos, amb les seves gavadines descordades, alguns coberts amb les mantes de color marró que repartien als locals de beneficència. Venien allí per dormir aquella son que no s'acabava mai, que s'havia estès per tota la ciutat després dels Fets com una malaltia incurable i que obria de bat a bat les portes de la fugida. Ningú no els destorbava, ningú no gosava trencar el silenci espès que envoltava aquells cossos que havien concentrat totes les seves necessitats de moviment a mantenir el petit respir que els lligava amb el món. La consigna general era esperar: esperar que la seva lenta desaparició arribés a l'últim estadi i que els equips de neteja poguessin procedir a l'aixecament dels embalums abandonats definitivament a cel obert.

De vegades, quan feia molt de fred, des del seu mirador de dalt de la finestra podia distingir amb claredat el petit núvol de vapor que els fugia de la boca amb cada petita alenada. Llavors mirava d'acordar la seva pròpia respiració amb aquell ritme lent i d'experimentar la mateixa sensació de pau que inundava aquells cossos. Però de seguida tornava l'eco de la veu de Mme. Dillon. *Plié, relevé, piruete!...* I l'enravenament dels músculs, els braços estirats, els genolls amunt, els dits en punta. *Un, dois, trois, encore!* I aquella sensació de vertigen continu, d'estar unida al terra només a través del fil d'aram de la terminació dels nervis de les puntes dels dits. S'havia convertit en un ésser extraordinari, en un espècimen digne d'admiració, en un petit monstre tocat per la meravella: peus de baldufa, cables elèctrics de màxima potència, el virtuosisme de la petita gran ballarina que enlluernava la ciutat amb les seves acrobàcies sublims, amb les giragonses d'una anatomia impossible.

Tot havia començat uns mesos després dels Fets, just entrar a la companyia del Gran Ballet de la Ciutat de Basília. Un dia es va llevar i va notar mal a l'entreuix i una rigidesa que ni els massatges ni les sessions d'estiraments van poder alleugerir. Els metges tampoc no li van saber donar resposta, la van tenir en observació una setmana sencera i com més proves li feien més reservat era el pronòstic. Quan va sortir de l'hospital la feixuguesa era tan gran que ningú gosava dir si tornaria a ballar. Però Mme. Dillon, una vegada més, va ser taxativa: "Ballaràs", va sentenciar només passar la porta del Gran Teatre, i sense deixar-li a penes temps per canviar-se de roba li va recordar que l'esperava a la sala d'assaig per començar la classe.

Quan la va tenir al davant, quan la seva silueta trencadissa i inestable es va projectar sobre la paret de miralls de darrere de les

barres, el to de la seva veu va augmentar unes dècimes d'intensitat per dictar les primeres ordres. *Plié, relevé, piruete!...* El martiri del cos, de les puntes dels dits i de les articulacions va ser tan agut que la jove ballarina va sentir que estava a punt de trencar-se. Cada ordre, cada figura, cada moviment que era capaç d'executar es projectava des de l'interior del seu cos amb la vibració metàl·lica d'una fulla d'acer convertida en pell de tambor. *Un, dois, trois, encore!* Mme. Dillon insistia i insistia i els moviments de la petita ballarina al voltant de la sala es feien cada cop més frenètics, més afilats, brodats per la vibració hiptòtica d'un cos que anava deixant enrere la carn per convertir-se en essència de moviment, en polpa de llum nova. Fins que la lletania d'ordres es va aturar de cop. Llavors, mentre el joc de miralls multiplicava la seva figura prima, mentre la petita ballarina intentava retrobar el ritme d'una respiració que li fugia dels pulmons, Mme. Dillon no va poder contenir l'emoció: "Ballaràs, i tant que ballaràs, i seràs la millor", li va dir, i sense esperar resposta es va girar i va deixar-la allà, estirada a terra, rebregada sobre ella mateixa com un vestit brut, sentint com el dolor cavalcava desbocat pel seu cos fins penetrar-li el cervell i esborrar qualsevol altra idea que no fos el desig de morir-se allí mateix.

Poques setmanes després, quan aquell ritme de treball va convertir-se en rutina i el cos es va sobreposar a l'evidència, la petita ballarina de plata i aram es va presentar davant del públic. Debutava amb un espectacle en solitari que els cartells del Gran Teatre anunciaven com l'esdeveniment de la temporada. Quan va ser l'hora, davant l'expectació d'un milers de rostres esborrats per la foscor, Lara Das, la primera ballarina del Gran Ballet de la Ciutat de Basília, va tornar a desplegar sobre l'escenari la coreografia del seu dolor infinit. Els aplaudiments i les ovacions van ser interminables, la crítica va beneir el debut de la nova estrella i les localitats per a la resta d'actuacions es van exhaurir en un parell de

dies. L'èxit havia estat tan aclaparador que ni la mateixa Mme. Dillon s'ho podia acabar de creure.

Sota el pes de l'aroma de les dàlies que omplien el camerino, entre els plecs dels tutús i el setí de les cintes de les sabatilles de puntes, la rigidesa del cos va anar augmentant, i just l'endemà de la darrera de les sessions programades Lara Das va saber que, ara sí, havia arribat al límit. Ja no es va poder aixecar del llit. Estava terriblement cansada, exhausta, sense ni gota d'energia per obligar els músculs del seu cos a canviar de posició. Els metges li van ordenar que descansés i Mme. Dillon, per una vegada, hi va estar d'acord. Colgada sota els llençols de color rosa pàl·lid, amb la finestra al fons i el paisatge de la ciutat desdibuixant-se en les bromes dels primers dies de tardor a l'altra banda dels vidres, Lara Das va tancar els ulls i va dormir tres setmanes seguides, insensible als estímuls d'una realitat que per a ella havia deixat de tenir interès.

Quan finalment va obrir els ulls, quan la son va desfer-se sobre els seus cabells com pols de fulla seca, el món tenia un tel de grisor encara més gruixut que abans. Va obrir els ulls a punta de dia i es va recompondre per fora i per dins mentre la llum del matí començava a afirmar-se sobre la ciutat encara adormida. Es va notar la llengua aspra i l'estómac buit, i quan la infermera que el Gran Teatre havia posat al seu servei va entrar a l'habitació li va demanar alguna cosa per menjar. Als gerros que hi havia sobre la taula, els rams de flors semblaven acabats de tallar, amb les flors ben obertes i les tiges molt tendres, però els colors dels pètals i el verd de les fulles eren igualits, sense alegria. De fet, tot al seu voltant havia perdut llum: els vestits que hi havia penjats a l'armari, els llapis de llavis oberts sobre el tocador, els ribets de puntes del cobrellit, el brodat dels passamans de les cortines... Fins i tot el vermell de les cireres que la infermera li acabava de deixar al

davant dins d'un bol enorme era un vermell tocat de gris. Va agafar una cirera i se la va endur a la boca. La carn era ferma i llisa, però no tenia gust. Va menjar-ne un altra, i en va continuar menjant fins que un pinyol li va caure dels dits i es va escolar dins dels llençols.

Cloccllocloc. El pinyol havia rodolat fins a l'alçada de l'entrecreix i s'havia aturat de sobte. Lara Das va destapar els llençols per veure on havia anat a parar i d'on venia aquell soroll. Va intentar incorporar-se. Però de cintura en avall una part del seu cos no responia, com si sota el melic un pes molt gran li immobilitzés les articulacions. Una glopada de por li va paraitzar el pensament. Es va mirar llavors de cintura en avall, i per sobre de la camisa de dormir quasi transparent no va veure res més que el color dels llençols sota una nebulosa de llum. Va arremangar-se la camisa, i aleshores sí va veure el que hi havia a sota: allí on hi hauria hagut d'haver carn, allí on els ossos i els teixits tous haurien d'haver moldejat la cavitat íntima del seu sexe, només hi havia vidre, un prisma perfecte cisellat amb la precisió d'una talla de diamant.

Va intentar incorporar-se una vegada més. La infermera, dreta al seu costat, amb la mirada aturada en els vèrtexs d'aquell prisma que projectava sagetes de llum per tota l'habitació, la va ajudar a col·locar les cames. Molt a poc a poc, totes dues conscients de la fragilitat extrema d'aquell cos, van posar els peus a terra. Intentant reunir tota l'energia possible, Lara Das va tancar els ulls i va respirar abans de fer un primer intent. *Un, dois, trois, encore!* I suportant el dolor que li foradava els peus i li pujava pels turmells fins a la cintura, va aferrar-se a la sensació de verticalitat.

Quan es va girar va veure Mme. Dillon, que tot just acabava d'entrar a l'habitació amb un ram a les mans. Va veure com somreia, amb aquella lleugera torsió als llavis que era la seva màxima expressió de joia. "*Ma petite fille*, això és un prodigi!", va

dir. Aquell mateix vespre, el Gran Teatre programava una nova tanda d'actuacions en solitari de la primera ballarina. Totes les entrades es van exhaurir tan bon punt la notícia va córrer per la ciutat.

BASÍLIA / De nit

1/5

La ciutat, de nit, és perillosa, com si les ombres escampessin sobre els gestos i les paraules pólvores d'impunitat. La fosca esborra les empremtes dels delictes, els dits no tenen nom, les mans tenen més força i els cossos són vulnerables com els peixos atrapats a les xarxes. Olor de nit, de ferro esmolat, de canonada. L'aire es cargola com un fil de torçal i els sorolls adquireixen un timbre més greu, un ressò més fondo i més somort, com pedres llençades al fons d'un riu. Les figures, les veus, els ulls que miren: una altra ciutat es mou pels laberints d'imatges sordes que escriuen el mapa de la nit plena.

Sobre l'asfalt, el rumrum dels vehicles dels agents de l'ordre que fan la ronda. Sobre els terrats, les turbines xucladores que alimenten els dipòsits d'energia. Sota terra, els alambins secrets que destil·len ales de papallones mortes, cossos ressecs de saltamartins, carcasses de marietes. Engrunes de colors, records, imatges, matèria primera que fa moure la màquina de la realitat en blanc i negre. I cau la nit, una altra nit, sobre la tanca de ferro espinós que marca els límits del món habitable, del territori segur de les ordres de prohibició. Més enllà de la tanca, només preguntes, siluetes esborrades de gent que va fugir, records d'abans dels Fets, de quan no hi havia tanques ni ferros ni espines i la nit tenia un altre deix, una altra olor i el tacte pausat de les carícies. Un món que ja no hi és, perdut per sempre. Un món de colors que perdura només en els records sense memòria, emmagatzemats al fons del fons dels subconscients, en els somnis

dels que dormen la nit eterna del passat que se'ls menja per dins i els converteix en embalsams deixats anar del temps, abandonats a les voreres de la ciutat, esperant la mort ajornada.

LARA DAS / Sucre

1/6

Inspirar. Un, dos, tres, quatre. Espirar. Un, dos, tres, quatre. Quatre tandes de respiració quadrada fins arribar al punt exacte de no retorn, rere la cortina negra que encerclava els límits de l'espai no visible. En el silenci que li brunzia dins de les orelles, Lara Das va intentar asserenar-se, relligar els fragments del seu petit cos fet a miques. Havia sortit de l'escenari tremolant, al límit de les seves forces, deixant enrere els aplaudiments i les ovacions pel que tothom qualificava ja com una actuació històrica. Per a ella, però, l'única cosa memorable d'aquella actuació era el dolor extrem amb què l'havia anat executant pirueta rere pirueta, escrivint sobre l'escenari un lament inacabable que l'havia deixat exhausta. A penes podia sostenir-se ja sobre les cames. Sota el ventre, ocupant l'espai buit del sexe, sentia la duresa del vidre a tocar de la pell de les cuixes i la llum dels focus atrapada encara entre les arestes del prisma. Més enllà ja no existia res més.

Sense fer cas dels rams de flors que s'arregleraven al tocador del camerino, va anar fins a l'armari i va buscar alguna peça de roba que li servís per sortir al carrer. Es va vestir d'esquena al mirall, sense importar-li ni la talla ni la combinació de colors i de teixits. Va buscar unes sabates que li anessin bé i se les va posar per sobre de les mitges blanques. I llavors, amagada sota aquella disfressa improvisada, va obrir la porta i es va esmunyir passadís enllà cap a la sortida d'emergència del Gran Teatre.

A fora, la foscor de la nit la va desorientar. Unes dotzenes de metres davant seu, a la cantonada del carrer principal, veia la desfilada del públic que sortia del teatre, tothom amb els vestits de mudar reservats per a les grans ocasions. Va girar cap a l'altra banda, cap a l'altre extrem de carrer que donava a la part posterior del recinte confiant que hi trobaria una altra sortida, no sabia ben bé cap on. Dins de les sabates de cordons, les puntes dels dits no s'acostumaven a aquell caminar lliure i a cada passa se li endurien els turmells. Abans d'arribar al final del carrer es va aturar una estona sota la cartellera del teatre, dèbilment il·luminada per les llums de neó. Va reconèixer el seu nom i la silueta del seu cos en moviment en la imatge que omplia aquell espai i per un moment es va tornar a preguntar si algú la podria reconèixer amb la roba que duia posada.

Llavors, però, el seu pensament es va concentrar en la figura que tenia al davant, aturada també a la cantonada però a l'altra banda de carrer, amb la mirada fixa en el retrat de la cartellera. Un home de mitjana edat, ni alt ni prim, amb els cabells vermellorsos tots erigats i la pell blanca com un glop de llet. Un home amb l'aspecte d'una gran gallina. L'home, llavors, va deixar de mirar la cartellera i els seus ulls es van trobar amb els d'ella. Va ser només un segon, una porció de temps tan petita i fugaç com un sospir, perquè de seguida les mirades es van desfer i cadascú va continuar el seu camí en silenci.

Però aquella topada accidental va obrir una escletxa profunda en algun punt de l'univers. Sota la volta del cel, el núvol espès de la nit fosca va escopir pólvores d'estrella. I mentre l'home s'allunyava en direcció contrària a la seva, a Lara Das li va semblar que al voltant del seu cap brillava un polsim d'incandescència.

2/6

La botiga era al final d'un carreró fosc i estret. Sobre la porta hi havia un petit globus de llum blanca i al costat del pany un botó negre. Lara Das va prémer el botó i poc després una mà girava la clau al pany per la banda de dins. Una dona menuda d'aspecte oriental, amb un davantal de quadres i els cabells lligats la va saludar amb una petita reverència. Totes dues van anar fins al fons de la botiga, deixant enrere els prestatges atapeïts de capses i capsetes i de paquets de cel·lofana. La dona va desaparèixer rere una cortina de roba i una estoneta després va sortir amb una bossa de plàstic a la mà. Va buidar-la sobre el taulell de fusta i va començar a classificar el gènere. D'entre els seus dits, pujava una olor dolça, saturada d'essències. Lima, maduixa, cocacola, gerds. Figueretes toves arrebossades de sucre, llises i brillants com la pell d'un amfibi, poroses i flàccides com casquets de núvols. Perles, fruites, cors, ossets, sargantanes, flors. Figuretes de carn de laminadura que es venien de contraban, escasses i difícils de trobar a Basília, figuretes d'abans dels Fets que es compraven a preu d'or i que Lara Das anava a buscar després de cada representació amb els diners que robava de les butxaques del guarda-robes del Gran Teatre. Va treure un feix de bitllets de sota la màniga i el va deixar sobre el taulell. La dona del davantal va somriure i li va fer una altra reverència amb el cap. La va acompanyar després cap a la porta i un cop va haver sortit va tornar a tancar amb clau per dins. Aleshores, Lara Das, amb la bossa cremant-li sota la jaqueta, va desfer el camí de retorn al Gran Teatre molt lentament, arrossegant els peus sobre l'asfalt dur i negre, empenyent el seu encarcament dins l'espessa quietud de la nit quieta i fosca.

No era el desig de dolç, ni d'allò prohibit. Era una petita revenja contra Mdme. Dillon i, al mateix temps, contra el seu cos, contra la part de vidre que se la menjava per dins i contra la part humana que alimentava el dolor. Sucre per als seus músculs martiritzats, verí per a la disciplina d'un cos obligat a una dieta estricta d'hidrats de carboni, proteïnes i una quantitat residual de greixos saturats.

Estirada damunt del llit, sentint com la sang li batejava a les puntes dels peus de resultes de l'esforç de la caminada de retorn al Gran Teatre, amb el cap enfonsat en la suavitat blanca i freda del coixí de plomes, Lara Das va obrir la bossa i va deixar caure les llaminadures sobre el seu pit. Una rere l'altra, es va endur a la boca aquelles figuretes apegaloses i se les va anar empassant fins que en va tenir l'estómac ple. Farcida per dins, com una truita de formatge, com una gelat recobert de galeta, va sentir que el pes del vidre s'alleugeria i que el seu cos retrobava un equilibri més humà. La pell de la panxa li tibava. Tenia els dits enganxosos. Va tancar els ulls. Sobre la llengua, sentia encara la química dolça i àcida de les fruites tropicals. Pinya, maracujà, plàtan, mango. Va empassar una mica de saliva i després va deixar la ment en blanc, esborrada de records, de desitjos i de penes, il·luminada només pels retalls acolorits d'aquella fantasia impossible. I lentament es va adormir, amb el cos abandonat sobre el cobrellit, amb els peus nus i la finestra entreoberta abocant glopades de fosca i de silenci per tota l'habitació.

1/7

Havia començat a ploure, una pluja fina i oliosa que empastifava el tel de la nit. Els llums que encara hi havia encesos a penes es distingien. Tot era humit, fred. La silueta de les grans turbines del capdamunt dels edificis, amb tot l'entramat de canonades de conducció i de dipòsits intermedis de pell metàl·lica, semblava encara més fantasmal. I enmig d'aquell escenari, Tobies Ot passejava la seva desgràcia a l'ombra de les grans turbines que feien possible la supervivència de la ciutat

La seva vida havia fet un tomb de cent vuitanta graus en a penes unes setmanes i tota la seva pau s'havia ensorrat com un castell de cartes. No eren només aquells ous, grossos com punys. No eren només les esgarrifances que li eriçaven els cabells i el borrisol dels braços. Era aquella noia, la petita ballarina disfressada de Ventafocs amb qui havia topat casualment a la cantonada del Gran Teatre. No se l'havia pogut treure del cap, no havia pogut oblidar la manera com ella l'havia mirat, com si els seus ulls immensos li haguessin perforat l'ànima i hi haguessin llegit la lletra menuda de tot el que havia passat els darrers dies, de tota la seva maldat.

Sota el pes encara de la mirada intensa de la noia, va continuar el seu passeig sota la pluja. Era tard, massa tard pel seu gust i pels seus costums, però s'havia fet necessari sortir a aquelles hores, deixar per al final de la jornada els encàrrecs i les compres que l'obligaven a passejar entre la gent. Tenia por, por que algú s'adonés que el seu caminar forçat amagava alguna cosa, que un

desconegut fent cua darrere seu a la caixa del supermercat es fixés en el borrisol ericat dels seus braços, en els seus cabells estarrufats, en el moviment frenètic de les puntes dels dits dels peus dins de les sabates. La fosca el protegia d'aquells perills, en retallava, com a mínim, les probabilitats. Només a aquelles hores en què tot era gairebé invisible i en què la poca gent que corria pels carrers tenia pressa per arribar a casa podia passar desapercebut. Però aquell canvi d'hàbits tenia efectes col·laterals, com la vigilància intensiva de què era objecte, des de feia dies, per part de la Sara Mö.

La Sara Mö. No parava d'anar-li al darrere amb les seves carmanyoles, entossudida a omplir-li la nevera de menjar. Tobies Ot sabia prou bé que el que volia era entrar a casa seva i tafanejar una estona. Però no la podia deixar passar, no s'ho podia permetre. La Sara Mö era un perill, el més gran que tenia a la vora. Perquè la Sara Mö no tenia res més a fer que remenar la cassola de les xafarderies que anava espigolant d'aquí i d'allà i mai no en tenia prou, mai no semblava satisfeta. Més d'un veí havia tingut problemes per culpa seva, per culpa dels informes que feia arribar a les autoritats del districte i més amunt. Calia anar amb compte, calia no cridar la seva atenció, perquè si posava posava el dit en aquella nafra no pararia fins treure'n alguna cosa.

Mentre avançava pel carrer desert, amb tot el pes de la nit a les espatlles, va tornar a sentir el foc de la culpa. I altre cop les veus, el xiulet acusador del pollet de color blau, la seva mirada plena d'odi i la imatge del rovell groc estampat a la paret. ¿Com havia estat capaç de fer-ho?. ¿Com havia pogut esclafar aquella coseta petita i tébia que havia sortit del seu propi interior, carn de la seva carn? Feia una setmana que no dormia, que els remordiments el rosegaven per dins. Al mig de l'estómac se li havia format una bola de rancúnia, com una pilota de mercuri, i només li venien ganes de

ferir-se, de clavar-se les ungles als palmells de la mà i fregar-se els peus l'un amb l'altre fins encetar-se la pell. Assassí. Parricida. Va tornar a sentir aquells gemecs aguts que cridaven el seu crim. Va tornar a sentir aquell alè roent cremant-li a la cara. Va tornar a veure al seu davant aquell esclat de blau incandescent. ¿On era, ara, aquella bosseta transparent que també era fill seu? ¿On havia pogut anar d'aquella manera, esparracat de forces i amb el cos exhaust? Tobies Ot va tancar els ulls, una altra vegada, i va enfonsar la mà a l'infern de l'abric per trobar la clau de casa, la va encertar al pany i va córrer a amagar la seva infàmia de la resta del món.

1/8

"Vaca". "¿Què?", va preguntar l'Alèxia Ku. "Vaca", va repetir Tobies Ot des de l'altra banda de la línia de l'empaquetadora, "Ets una vaca". "¿Per què m'ho dius, això?", "Perquè és veritat".

L'Alèxia Ku se'l va tornar a mirar amb els seus ulls immensos, aquells ulls perduts en horitzons remots d'aigua i pastures, plens de nostàlgia pel verd. Va deixar les mans quietes un instant mentre s'empassava una altra forquillada del dinar i va tancar els ulls. Per una centèsima de segon va semblar que provava de donar una resposta, però les paraules no li acabaven de sortir. Ho va deixar córrer, va tornar a obrir els ulls i va tornar a fer anar els dits per pessigar amb la forquilla dins la carmanyola: crema de bròquil amb formatge i beixamel, amb un entranyable gust de llet. "Vaca", li va tornar a dir Tobies Ot, "Ets una vaca", perquè l'Alèxia Ku s'havia convertit en la destinatària de tota la ràbia que tenia a dins. Però aquest cop l'Alèxia Ku ni tan sols va immutar-se i va continuar buidant la carmanyola com si aquella paraula hagués perdut efecte i ja no pogués ferir-la.

Tobies Ot, solter de quaranta-tres anys, resident a Basília, supervivent dels Fets i treballador des de feia prop de vint anys de la Mafton URK, va notar com el borrissol de la pell se li eriçava de nou. S'acabava de convertir definitivament en un monstre. I amb els ulls enfonsats a terra, l'Alèxia Ku es va adonar que alguna cosa es movia sota les puntes de les sabates del seu company, com si tingués els peus plens de cucs.

2/8

Abocar sobre l'Alèxia Ku tota la seva rancúnia, com si li hagués buidat a sobre una bossa d'escombraries, no li havia servit de res, no l'havia fet sentir millor. Al contrari. De camí de tornada cap a casa després de la feina el silenci de l'Alèxia Ku se li havia fet, per primera vegada en tants anys, insuportable, més dolorós que no pas tots els retrets i els insults que ella li hagués pogut fer de viva veu. Encara se sentia pitjor que quan havia arribat a la fàbrica de bon matí. L'Alèxia Ku no s'ho mereixia. Però el seu silenci i la seva feixuga abnegació feien molt difícil que Tobies Ot trobés la manera de disculpar-se, de dir-li que li sabia molt de greu el que havia fet, i en arribar a la cantonada de la plaça es van acomiadar amb el mateix gest de sempre, sense cap paraula entremig, cadascí fent via cap a casa seva.

Cansat, fastiguejat, amb l'eixam d'agulles i claus dels remordiments clavant-se-li al mig de l'estómac, Tobies Ot va obrir la porta, va anar fins al menjador i es va deixar caure a la butaca. Els dits dels peus li feien molt de mal però no tenia esma de moure's. A l'altra banda de la paret sentia la respiració expectant de la Sara Mö enganxada al clatell, intentant prendre nota dels seus moviments en la penombra. Va pensar en les carmanyoles plenes arreglades al prestatge de dalt de la nevera. No tenia gana. I va continuar allí estirat, sentint com el dolor l'humiliava una mica més.

A l'altra banda dels vidres la fosca va començar a rosegar tota la ciutat. Va pensar en els que dormien estirats sota les baranes del pont i li va agafar fred. Potser aviat ell també hi faria cap, alliberat del pes d'aquells remordiments que ara el mantenien despert. Llavors, amb moltes dificultats, es va aixecar de la butaca i va anar fins a l'habitació. Es va treure la roba i es va ficar al llit. Els peus li

bullien, però no tenia ganes de mirar-se'ls, de dedicar-los ni un minut més d'atenció. L'únic que volia era desaparèixer, esborrar la seva silueta i el seu nom del paisatge d'aquell món gris que ja començava a pesar-li massa. Va començar a fer recompte dels segons i quan vorejava l'infinit va tancar els ulls. Quasi es va arribar a creure que dormia.

3/8

Enmig del silenci, per sobre de l'espessa capa d'imatges que degotaven des de les coves profundes dels seus malsons, Tobies Ot va sentir altre cop el món al seu voltant: un món fet de sons i de gemecs esmorteïts que reverberava pel sostre de l'habitació. Va parar l'orella. Els sons i els gemecs sonaven com a través d'una espessa cortina d'aigua, com revingudes del fons d'un mar ple de dolor. En la negror de la nit que l'envoltava, va pressentir un esberrany de llum a l'altra banda de la porta i es va llevar. Va caminar molt lentament, evitant fer soroll i evitant també que les seves passes despertessin els petits monstres dels seus dits adormits. Les rajoles eren fredes com els llavis de la mort. Va arribar fins a la porta i va posar la mà al pany. També era fred. Va avançar cap al menjador. Els gemecs de l'aigua es percebien més clarament, més alts i més nítids. Va seguir en la direcció correcta i entre les ombres de les cadires i la taula va entreveure un reflex blavós. Va avançar una mica més, encara. El blau es desfeia en petites pampallugues intermitents que esclataven sobre la cadència dolorosa d'aquella veu, cada cop més propera. Tobies Ot va ajupir-se, i llavors, en un racó, sota la falda de la tapisseria de flors del sofà, va trobar aquell pollet d'ulls blaus panteixant com un peixet fora de l'aigua. Quasi transparent, amb el cos encara més prim i més feble que feia unes dies, quan l'havia vist per primer cop, el pollet era a penes una pellerina. Mirant de no fer-li mal i de no

sobressaltar-lo, li va posar un dit sobre l'ala. El pollet va tremolar i es va girar, penosament, i l'ombra d'un blau deslluït i agònic es va projectar des del fons dels seus ulls. Del seu bec a mig fer va sorgir llavors la frase d'un gemec. El va agafar. Estava fred. Se'l va acostar una mica més al pit i el seu alè va caure sobre aquella bossa freda de plomes transparents que per uns moments va reviure dins la calidesa de la seva abraçada. I el blau d'aquells ulls diminuts es va fer més intens i els gemecs de dol van asserenar-se i un deix de gratitud va espurnejar amb la petita resplendor blavosa que es va estendre per l'aire negre de la nit inhòspita.

1/9

Una altra nit. La fosca és pregona i fonda, la lluna minva. El dolor retorna, com una marea lenta que ho amara tot, com una flassada que s'estén sobre un llit blanc. Calor i dolor, foc que no crema. I la rodonesa final del que és ja fora del cos i batega. Un altre ou, gros com un puny, ivori quasi perfecte. Uns segons d'espera. Uns moviments lleugers, quasi imperceptibles. Esquerra dreta, esquerra dreta. I la clivella que es dibuixa per dins, sota el tel blanquinós i fa esclatar la marea per fora. Verd de llum, d'herba fresca, un rovell de polpa de gripau, de gelatina de menta. Un altre pollet quasi transparent, una altra panxa buida, un altre so lacerant i profund que s'escampa per l'habitació.

2/9

Una altra nit. La fosca és pregona i fonda. El dolor retorna, com una marea lenta que ho amara tot. Calor i dolor. I la rodonesa final del que és ja fora i batega. Un altre ou, gros com un puny. Uns segons d'espera. Esquerra dreta, esquerra dreta. I la clivella fa esclatar la marea per fora. Cian refulgent, pols d'aiguamarina, pluja oceànica d'un turquesa infinit. Un altre pollet quasi transparent, una altra panxa buida, un altre so lacerant i profund que s'escampa per l'habitació.

3/9

Una altra nit. La lluna minva. El dolor retorna, com una flassada que s'estén sobre un llit blanc. Foc que no crema. I la rodonesa final del que és ja fora del cos. Un altre ou, gros com un puny. Uns moviments lleugers, quasi imperceptibles. Esquerra dreta, esquerra dreta. I la clivella que es dibuixa per dins, sota el tel blanquinós. Vermell de sang, cor de maduixa, un sol que es fon en núvols de capvespre. Un altre pollet quasi transparent, una altra panxa buida, un altre so lacerant i profund que s'escampa per l'habitació.

4/9

I una altra nit, encara. El dolor que retorna. Calor i dolor, foc que no crema. Un altre ou, gros com un puny, ivori quasi perfecte. I la clivella fa esclatar la marea per fora. Magenta vellutat, pètal de rosa, viola d'olor i primavera eterna. Un altre pollet quasi transparent, una altra panxa buida, un altre so lacerant i profund que s'escampa per l'habitació.

Tobies Ot, solter de quaranta-tres anys, resident a Basília, supervivent dels Fets i treballador de la Mafton URK, havia post un total de sis ous de la mida d'un puny gros. Del primer, tenyit de blau, n'havia sortit un pollet escardalenc. El segon, tocat de groc, l'havia estapat contra la paret i només en quedava el record. Els altres quatre, cadascun d'un color diferent, eren sota el matalàs, covats en l'escalfor del llit d'un home fet i dret que no entenia res del que li passava.

SARA MÖ / Sleeping sandwich

1/10

La Sara Mö vivia al mateix edifici de propietat comunitària que Tobies Ot. De fet, eren veïns de replà i de porta, perquè els apartaments de l'un i de l'altre se succeïen immediatament en l'ordre numèric de la segona planta: apartament 236 i apartament 237.

Feia molts anys que tots dos vivien allí, des d'abans dels Fets, quan l'edifici no era encara un edifici de propietat comunitària i els passadissos eren plens de veus i de sorolls. Ni abans ni ara, però, havien arribat a tenir una relació que anés més enllà del simple veïnatge. I això que la Sara Mö ho havia intentat de totes totes, com havia fet amb la resta de veïns: amb l'excusa de la seva gran afició a la cuina, s'havia presentat per les cases amb un bon proveïment de carmanyoles plenes esperant que la convidessin a entrar i, així, obtenir informació de primera mà. Tobies Ot, però, li havia obert les portes del seu pis en comptadíssimes ocasions, feia ja molt de temps, i la Sara Mö s'havia hagut d'acontentar a fer discretes llambregades des del rebedor.

Amb qui sí que mantenia una relació més profunda, tot i que no eren veïnes, era amb l'Alèxia Ku. Totes dues havien coincidit en un programa de reeducació alimentària organitzat per la Fundació Mafton URK, i des de llavors, cada dimecres al vespre, a les sis en punt, es trobaven al voltant de la taula de la cuina de la Sara Mö i passaven la tarda plegades. La Sara Mö cuinava grans cassoles de verdures expressament per a l'Alèxia Ku, feia enormes pastissos de

crema i farcia pastissos amb tota mena de barreges que l'Alèxia Ku deglutia amb la seva parsimònia delirant. Entre mos i mos, feia una pausa per beure aigua o espolsar-se les molles dels dits, i la Sara Mö aprofitava per demanar-li detalls dels seus companys de feina, sobretot de Tobies Ot. Però aleshores l'Alèxia Ku s'arronsava d'espatlles i projectava el bassal quiet dels seus ulls de vaca més enllà de les estovalles fins que el pes del seu silenci deixava sense efecte la pregunta. Era inútil tornar-hi del dret i del revés: l'Alèxia Ku no havia vist mai res estrany, no havia sentit mai cap conversa que li cridés l'atenció i no coneixia cap extravagància dels seus companys de feina. I si algun cop ella i la Sara Mö havien coincidit amb Tobies Ot al replà de l'escala no havia mogut ni un dit per convèncer-lo perquè entrés a fer un cafè amb elles.

La Sara Mö era una dona prima i eixuta, amb unes cames llargues i un capet petit, com de moixó. Duia sabates amb talons d'agulla i unes faldilles amples que aixecaven una polseguera tèrbola. Feia olor de menjar acabat de fer: de sucre cremat i de canyella, de cóc ràpid, de moniatos al forn, de tomaca confitada. Aquelles olors omplien l'aire que l'envoltava i li afinaven l'expressió del rostre i el somriure amb què trucava als timbres de les cases per repartir les seves carmanyoles. Era vella i jove a la vegada, ni guapa ni lletja, amb unes ulleres de pasta retingudes just a la punta del nas, els llavis pintats de remolatxa i una veu de punxó. Vivia sola, però el seu apartament era un niu de sorolls: batedores, trituradores, liquadores, expremedores, rentadores, aspiradores, raspalls, ganivets i tota mena d'aparells domèstics escampaven el seu zumzum elèctric les vint-i-quatre hores del dia.

Aquell vespre, la Sara Mö va fer el recompte de les carmanyoles netes que li quedaven a l'armari. N'hi havia suficients per buidar el contingut de la cassola de macarrons que havia fet aquella tarda i l'olla del caldo. Les panades d'espínacs i panses encara eren al forn.

Va treure la llibreta del calaix dels coberts i va repassar la llista de les comandes, és a dir, dels veïns que l'endemà serien obsequiats amb carmanyoles plenes. Eren tots veïns de replà, de manera que només li calia estar atenta al soroll de les portes per saber quins eren a casa i quins no.

Només hi havia una porta que mai no s'acabava d'obrir: l'apartament de Tobies Ot, just el que tenia més a prop i que, per això mateix, hauria de conèixer molt millor que tots els altres. Però Tobies Ot a penes feia soroll, a penes deixava pistes del que passava a la seva vida, i un cop girava la clau al pany no hi havia manera de penetrar en la seva intimitat. Malgrat els intents continuats que feia portant-li carmanyoles tres cops a la setmana, la Sara Mö no havia aconseguit mai creuar aquella frontera, i no ho podia suportar.

Per això quan des del llit va sentir uns sons que venien de l'altra banda de la paret va parar l'orella de seguida. Eren unes veus estranyes, com uns gemecs esmorteïts, passats pel sedàs d'una cortina d'aigua, elàstics i vibrants. Tobies Ot. Per fi un fet extraordinari, un incident, un senyal. Va sortir del llit corrents i va clavar l'orella a la paret, i durant una bona estona, amb l'orella ben enganxada, va intentar desxifrar què significaven aquelles veus.

De sobte, però, va tornar el silenci. La Sara Mö va continuar immòbil allà on era, amb l'orella clavada a la paret, però no va sentir res més, cap altre soroll, cap altra incidència. El temps va continuar degotant al seu costat, fent bassal sobre les seves sabatilles de felpa rosa, i poc a poc va començar a ser conscient del fred que feia a l'habitació. Els peus se li havien agarrotat tant que a penes notava el tacte de les rajoles del terra, i sota la camisa de dormir tremolava tota. Va tornar al llit corrents i es va colgar sota els llençols. Mica en mica va anar guanyant l'escalfor perduda i els

peus van recuperar un punt de sensibilitat. Però ja no es va poder adormir, perquè aquells sorolls se li havien quedat enganxats al cervell.

Una estona més tard els nervis se la menjaven per dins. Criccriccric. El desassossec se li havia anusat a les cames com un fil de ferro. Com que no es volia mossegar les ungles es va mossegar la part inferior dels llavis per dins i de tant fort que va mossegar es va fer sang. La coïssor de la ferida, però, va alleugerir momentàniament la tensió que la sacsejava. Va regirar-se una vegada més sota els llençols, falcant el cap al coixí. Un, dos, tres, quatre. Va comptar fins a cent i hi va tornar un altre cop. Un, dos, tres, quatre, cinc... Va pensar en les carmanyoles que havia deixat preparades damunt de la taula. Va pensar en les comandes de l'endemà. Havia de fer canvis i pensar una comanda especial per a Tobies Ot que li servís d'excusa per entrar al seu pis. Hi havia d'entrar, fos com fos.

Va continuar donant tombs, sentint com el temps avançava amb una lentitud exasperant. Encara faltava molt perquè es fes de dia, però estava tan nerviosa que ni el fred li va impedir tornar-se a llevar. Va anar fins a la cuina, va posar la cafetera elèctrica en marxa i va seure a la taula. I per mirar de distreure's va agafar llapis i paper i va començar a fer la llista de coses que li calien per cuinar els plats de l'endemà.

1/11

Finalment, dels quatre ous que covava al matalàs n'havien sortit quatre pollets idèntics al primer: uns esquelets trencadissos que sostenien unes bosses flàccides semitransparents plenes d'un líquid tèrbol de colors: magenta, verd, vermell, cian. Quatre pollets que havien anat fent pinya un amb l'altre a les ordres del primer pollet, el de color blau, que ara ja es deixava veure per l'apartament. I des d'aleshores, des que aquells pollets corrien per casa sense amagar-se, Tobies Ot havia entrat en l'espiral elàstica de la inquietud. Ja no podia dormir, ni de nit ni de dia, i patia per tot. Els veia tan febles, aquells pollets, tan deixats anar en aquell pis que no estava pensat per ells, que temia que els passés alguna cosa, que un petit descuit o un accident imprevisible obrís les portes de la desgràcia. Havia d'anar amb compte que no s'escapessin en obrir la porta o per alguna finestra mal tancada, havia de vigilar les aigüeres i el forat del wàter, els cops d'aire i les portes dels armaris i els calaixos. Si fugissin, si sortissin ni que fos només al replà, estarien perduts, perquè si algú arribava a saber que tenia aquells pollets i que eren seus tot s'hauria acabat per sempre.

No era fàcil mantenir-ho en secret. Com si no en tingués prou amb les seves xacres, amb aquells dits dels peus que no paraven de créixer i de retorcer's i amb aquelles esgarrifances que li eriçaven els pèls dels braços i els cabells quan menys s'ho esperava, com si no n'hi hagués prou i massa amb tot allò, ara tenia el pis ple d'aquelles criaturetes indefenses mortes de fam i a tot hora se sentien aquells sons que el guix de les parets ja no podia retenir.

Els sons, la piuladissa coral d'uns pollets que no eren ben bé pollets, una mena de música que els sortia de dins, gutural i profunda. De vegades s'hi endevinava un esgarip com de pena, com un crit ofegat, d'altres semblaven gemecs de melancolia, elàstics en la durada, suaus en el to, i encara, quan els pollets estaven més animats, sonaven com una llaçada de petites estridències que s'enganxaven les unes amb les altres com granets d'arròs. El més estrany és que aquells sons no els sortien pel bec: aquells cossos emetien només una vibració general, un rumrum molt fondo que s'escampava per l'aire i que en l'aire mateix, en contacte amb la resta de rumrums i de vibracions, componia una simfonia que poc a poc s'anava apoderant del silenci, i a través d'aquella simfonia els pollets es feien entendre, es deien coses entre ells i li deien també coses a Tobies Ot. Com aquella nit que Tobies Ot va estampar el segon ou a la paret i el pollet tenyit de blau li va escupir a la cara tota la seva ràbia. La segona afirmació, també rotunda i incontestable, va arribar el dia que, amb tots els pollets arreglerats als peus del sofà, va entendre que estaven morts de gana i que res del que ell els deixava en petits bols, ni pa mullat ni arròs ni llet ni lleties, els servia d'aliment. El que demanaven amb els seus crits, el que imploraven amb aquells sons agònics que intentaven rosegar l'estampat deslluït de la tapisseria del sofà, eren colors: estampats sobre roba o sobre paper, diluïts en pintura plàstica o impresos en qualsevol porció de matèria d'on es poguessin extreure i digerir.

1/12

Colors. En aquell món gris on vivia, en aquell aiguabarreig negre i blanc que componia el paisatge únic de Basília, ¿on podia trobar colors?. N'hi havia, sí, però eren tan pocs i difuminats que a penes tenien consistència: alguns brins d'herba als marges de les voreres, el vermell gastat de la pedra d'alguna façana, el blau deslluït d'un antic senyal de trànsit.... I fins i tot en aquests casos ara difícil atrapar-los, perquè tot el que tingués a veure amb els colors formava part de la llista de prohibicions i de secrets que les autoritats havien comunicat a tots i totes els habitants de la ciutat. Només hi havia un color que Tobies Ot tenia a la vora, sense restriccions: el rosa pàlid de les etiquetes amb la imatge de la senyoreta Volacors que cada dia li passaven pel davant a la línia de l'empaquetadora.

No va ser fàcil localitzar el lloc on es guardaven les etiquetes i encara menys esbrinar els horaris dels vigilants per saber quan hi podia entrar sense que ningú se n'adonés. Però finalment va completar el trencaclosques i va poder posar dia i hora a aquella missió transcendental. I va arribar la gran cita. Les cames i les mans li tremolaven mentre deixava la feina un moment, just abans de la pausa per al dinar, i amb l'excusa que havia d'anar al lavabo amb urgència s'endinsava als magatzems, en aquell territori prohibit per a tots els empleats de la fàbrica que no tinguessin autorització explícita. Per fer més clara la prohibició hi havia unes càmeres enfocades al llindar de la porta, però Tobies Ot havia comprovat feia dies que estaven apagades, i que en el cas que algú

les volgués tornar a posar en funcionament calia, en primer lloc, treure'n la pàtina espessa de pols que s'acumulava a l'objectiu. Va avançar, doncs, fins al fons dels magatzems. En una prestatgeria metàl·lica va trobar una caixa de cartró amb una etiqueta antiga enganxada a la part superior, però no va gosar obrir-la tot i que el rosa de la imatge de la senyoreta Volacors era molt més intens que el de les etiquetes actuals. Va buscar una mica més. I llavors sí, al fons del fons d'un dels prestatges de baix de tot, va trobar una altra capsa d'etiquetes defectuoses, noves i velles, moltes d'estripades o mal impreses. En va agafar un bon grapat i se les va entaforar dins dels pantalons, fent faixa amb la beta dels calçotets, i dissimulant l'encarcament del cos abonyegat va tornar al seu lloc de treball a la línia. L'Alèxia Ku ja l'esperava i tots dos van anar a dinar. Va fer veure que no passava res i es va empassar el dinar a poc a poc, sentint l'opressió sobre la panxa d'aquells papers robats. Després de dinar va continuar la jornada com si fos una jornada qualsevol fins que va ser hora de plegar i va poder deixar enrere l'ambient claustrofòbic de la fàbrica i totes les prohibicions que marcaven la pauta de comportament dels que hi treballaven. Com cada tarda, es va acomiadar de l'Alèxia Ku a la cantonada de l'avinguda i va acabar de passejar el seu desassossec pels carrers, amb els dits dels peus enravenats altre cop dins de les botes de pell tova, fins que va arribar a casa, va pujar a l'ascensor sense haver de donar conversa amb cap veí i va poder tancar la porta del pis darrere seu.

Va córrer llavors fins a la cuina, després de treure's l'abric i deixar-lo de qualsevol manera en un racó del menjador, i va posar les etiquetes sobre la taula, una al costat de l'altra, fent un petit mosaic. Va aturar-se un moment a examinar les diferències entre les etiquetes noves i les antigues: el dibuix de la Srta. Volacors era pràcticament el mateix, però la tipografia i l'ornamentació de fons eren ben diferents en cada cas, amb un rosa molt més llampant en

l'etiqueta més antiga. En tots dos casos, però, la taca de tinta era prou gran perquè en sortís alguna cosa, de manera que amb la fulla d'un ganivet llarg va començar a treure raspadures del paper, les va posar en un bol, hi va abocar una mica d'aigua calenta i sota la mirada expectant dels pollets, que s'havien arreglerat al seu voltant sense veure res del que feia al taulell, va deixar que la cel·lulosa absorbís el líquid i tot es convertís en una pasta homogènia. Va donar llavors aquelles sopes calentes als pollets, i els seus petits becs s'ho van empassar en silenci, amb el coll ben estirat i els ulls oberts, mirant-lo fixament com si no es poguessin arribar a creure que allò, després dels dies de dejuni que els havien robat la força i l'energia, estigués passant de debò. En pocs segons s'ho van acabar tot, i Tobies Ot va tornar a la cuina, va preparar un altre bol i va tornar a donar sopes als pollets. I va haver de fer un bol més, i un altre encara, fins que es van acabar totes les etiquetes i sota les pells quasi transparents dels pollets es va començar a dibuixar la rodonesa dels seus ventres satisfets.

Aquella nit van dormir tots d'una tirada. L'endemà, a punta de dia, quan Tobies Ot es va llevar a toc de despertador i va treure el nas pel passadís per mirar els pollets, arraulits als peus del sofà, va veure que per sobre dels caps dels pollets s'havia format una mena de núvol de color rosa, suau i tou com si estigués fet de cotó de sucre. S'hi va acostar molt a poc a poc i va veure que el núvol era molt més prim del que semblava, que estava fet de petites bombolletes toves vernissades de plata que es movien al ritme de la respiració d'aquells petits cossos, com si el baf dels seus alèss se'ls anés condensant sobre el front. Es va quedar una estona observant aquella meravella brillant, la petita meravella d'aquells éssers tenyits encara de rosa per dins que dormien als peus del sofà sense adonar-se de com havien estat capaços de transformar el món que els envoltava, d'inundar de llum i de color l'atmosfera freda i grisa del petit planeta de Tobies Ot.

Una estona després, mentre es treia la son de les orelles sota el raig d'aigua de la dutxa i la imatge del que acabava de veure començava a prendre forma en el passat, Tobies Ot va sentir altre cop la força del neguit. Només en un dia havia gastat totes les etiquetes que havia pres dels magatzems, i aconseguir-les no havia estat gens fàcil. Havia de trobar una altra font que el proveís de més matèria i de més colors, i l'havia de trobar ràpid. L'únic lloc que tenia a mà era la fàbrica. En la profunditat dels edificis annexos de les instal·lacions que connectaven amb els laboratoris i les instal·lacions de l'hospital, moltes en desús, per força hi havia d'haver més dipòsits de material, nou o antic.

2/12

Una setmana després, Tobies Ot s'havia acostumat a arribar cada dia a la feina una mica abans de l'hora. Passava la targeta per la màquina de control i avançava lentament pel passadís central fins arribar al seu lloc. A mig camí, a l'encreuament que conduïa als laboratoris, davant d'aquell petit distribuïdor envoltat de portes hermètiques que ningú no obria ni tancava en hores de feina, s'aturava i observava. Hi havia dues portes que menaven als laboratoris generals, una altra que donava al magatzem amb una porta batent que no estava tancada amb clau, i una altra porta, d'accés encara més restringit, que conduïa a la part de dalt, als laboratoris d'assaig i a sales de consultes externes, on només es podia accedir amb ascensor i clau de pas. Era el lloc on es feien les visites de les embarassades.

Mentalment, Tobies Ot s'havia fet un mapa de situació i una composició de la part de l'edifici que des de la planta superior connectava amb les dependències de l'Hospital General. En

recordava detalls del dia de l'incendi, el dia dels Fets, quan havia format part de l'escamot de voluntaris que havia creuat totes aquelles portes per mirar d'apagar el foc. Malgrat la calor sufocant i el fum que li embotia el nas i li cremava les parpelles, recordava aquells passadissos interminables i les grans cartelles laminades que indicaven els noms dels departaments i els recorreguts possibles. Ara tot havia tornat a la normalitat, no hi havia empremtes ni senyals a les parets del que havia passat cinc anys enrere, de tot el que el fum i el foc havia vomitat a l'interior d'aquell recinte i de tot el que s'havia endut. Les parets i els sostres s'havien repintat d'un gris sense màcula i tot feia olor de desinfectant llençat a raig. Però Tobies Ot recordava perfectament que a l'altra banda d'aquelles portes hi havia hagut un altre món. Recordava les enormes pantalles de la sala central, apagades quan ell les va veure perquè s'havia tallat el subministrament elèctric. Recordava els enormes arxivadors amb tot de dossiers de paper que algú deia que calia salvar fos com fos. Recordava els tubs d'assaig arrencats a les reixetes d'estabilització, les balances de precisió, les papereres hermètiques, les lliteres, els aparells mèdics, tots lluent i ben arrencats sobre safates metàl·liques... Ho recordava tot amb una claredat estranya, retallat sobre el fons vermell de la cortina de foc que ho arrasava tot i avançava des del pis de dalt. I sabia que si en algun lloc d'aquell edifici immens podia haver-hi algun rastre de colors era allí, en aquell recinte aparentment abandonat, on el temps semblava haver quedat suspès però on l'activitat continuava. Perquè a través dels vidres translúcids de la fàbrica, Tobies Ot havia vist, sempre a primera hora del matí, quan la ciutat tot just es despertava, la petita línia de fuga d'una avioneta que s'enlairava a poc a poc i com, un cop al mes, puntualment, desembarcaven els combois de material sanitari que arribaven de l'exterior, d'aquell lloc desconegut on la catàstrofe no semblava haver deixat anar la seva fúria, un lloc on la realitat no

devia estar tenyida d'aquell aiguabarreig grisós que inundava la realitat impenetrable de Basília.

Per això cada matí Tobies Ot arribava a la fàbrica abans d'hora, per poder tafanejar les papereres del vestíbul. I sovint hi trobava alguna cosa: un retall de paper d'embolicar amb algun logotip imprès, trossos de cinta adhesiva, embalatges de plàstic... Petits tresors provinents d'un món que existia a l'altra banda de les fronteres de la ciutat i que es ficava a les butxaques a corre-cuita, que li cremaven a l'infern dels pantalons mentre el temps lliscava sobre les busques del rellotge esperant l'hora de tornar cap a casa.

3/12

Va posar els trossets de paper sobre la fusta de tallar, ben aplanats, i en va esgarrapar la superfície mirant de no endur-se la goma adhesiva de sota. Va posar la raspadura a la tetera, hi va abocar aigua bullent i va esperar tres minuts exactes. Després va posar el líquid a les tasses. Encara era calent, però els pollets s'ho van empassar en silenci, i a mesura que aquell líquid pipermint els omplia la panxa Tobies Ot va veure que deixaven de tremolar. Va obrir llavors el forn i en va treure un tros de cel·lofana vermella que havia deixat torrar una mica, el va desfer en trossets petits i els en va donar. La barreja de verd i vermell acoloria l'interior de les seves panxes buides com si fossin retallons de llapis de colors i una mena de llum els creuava la mirada. Revivien, d'una manera precària, però revivien.

Sobre la taula del menjador hi havia encara una mica de cel·lofana vermella. Amb un cop de forn tindria llesta una mica més de coca cruixent. Però encara que els pollets tenien gana, Tobies Ot va decidir guardar-la: no sempre trobava coses comestibles i calia ser

previsor, calia reservar alguna cosa. Va mirar llavors per la finestra: la foscor es començava a fer espessa i lluny es perfilava el relleu de la lluna, com una galeta mossegada. Aviat tornaria la boira. I només de pensar-hi va tenir fred. A la cantonada del carrer va endevinar la silueta d'un adormit. Feia ja una setmana que hi era, immòbil, perdut en les seves boires interiors. Aviat seria només una ombra, aviat el seu relleu es dissoldria en l'aire fred com les petites engrunes de les fulles de tardor que l'aire s'enduia lluny, molt lluny.

1/13

Cada dia es moria una mica, perquè cada dia s'allunyava la possibilitat que les coses tornessin a ser com eren, que fossin diferents. El seu cos tenia plans propis que la deixaven al marge. Ni tan sols podia posar els peus a terra amb normalitat perquè els peus eren només puntes estirades preparades per repetir un cop i un altre la mateixa coreografia de vidre sobre l'escenari. I entre actuació i actuació, el temps era només un sac ple d'hores buides, una cinta de seda immensa per on lliscaven els minuts i els segons sense que ella pogués fer res per retenir-los i donar-los sentit. Era un morir-se tan evident que la tristesa se li condensava sobre la pell dels braços com unes mànigues molt primes de cotó. I aquell cotó, aquelles mànigues, molt a poc a poc, s'anaven desfent i desfent fins convertir-se en un sospir d'ella mateixa, en un altre cos sense cos però amb voluntat pròpia i consistència de núvol. Sobre el seu cap, sota el sostre de l'habitació, aquell núvol començava llavors a desplegar la seva pròpia coreografia com si en aquell espai minúscul hi hagués prou aire per respirar, però de seguida s'adonava que aquell espai era insuficient, que l'espai interior d'aquella presó de plata no el podia retenir. Llavors, el núvol d'ella mateixa que tenia ja el seu mateix rostre i la seva mateixa veu anava cap a la finestra, i ella, com podia, amb les puntes dels peus puntejant el terra de fusta, obria els porticons i el nuvolet s'enduia una petita part de la seva por i també una petita part de la seva esperança. I mentre s'allunyava sobre el paisatge de la ciutat, per sobre de les arcades del pont, per sobre dels cossos dels oblidats que dormien d'esquena a la tristor, ella se sentia, a la fi, una mica

alleugerida. Perquè les Desaparegudes, aquelles emanacions del seu propi cos que fugien en forma de núvol, aquelles existències possibles que exhalava la seva pròpia solitud, li deixaven escrita sobre la seva pell la promesa d'una vida nova lluny del Gran Teatre, lluny d'aquella ciutat grisa, lluny d'aquell temps sense notícies on tots els dies eren iguals, i amb això, només amb això, ella en tenia prou.

Cançó de les Desaparegudes

*Lara Das, ballarina de sucre, ballarina de drap,
som les engrunes del teu cos abatut.
Salta i gira coberta de llum,
som excrescències del teu cor perdut.*

*Lara Das, ballarina de vidre, ballarina de pas,
amb cada alenada diem el teu nom,
portem l'esperança que l'aire et respon.*

*Lara Das, ballarina de ferro, ballarina de fang,
entre restes de somnis i baules de dol
la nostra fugida dibuixa el retorn*

*i sota del vidre i del sucre i del fang
batega i batega per sempre la sang.*

LA FESTA DE L'ÒSCAR

1/14

Abans dels Fets, l'estany Tebi era un dels llocs més emblemàtics de Basília, el més visitat, el més estimat. Els caps de setmana, sobretot quan arribava el bon temps, l'estany era el lloc ideal per anar-hi a passar el dia. L'estesa de gespa que l'envoltava s'omplia llavors d'estovalles i de cistelles de pícnic i costava molt trobar-hi lloc. Entrepans de carn rostida i de cogombre, truites fredes i amanides de patata, macarrons, pa amb xocolata, criatures, pares i mares, gossos, parelles d'enamorats, avis, vigilants, artistes, taulers d'escacs i de parxís, reproductors de música, pilotes, cordes, estels... El paisatge al voltant de l'estany componia una instantània multicolor on per unes hores les parets dels edificis i les línies divisòries dels barris de la ciutat deixaven d'existir.

L'estany era resultat d'un fenomen natural que havia convertit Basília en un lloc visitat per investigadors de tot el món: l'estany Tebi mantenia al llarg de l'any una temperatura gairebé constant que, com a molt, al bo de l'hivern, quan la ciutat assolía mínimes de 10 graus sota zero, podia arribar a baixar fins als 13 graus positius. ¿Com podia ser que les aigües de l'estany mantinguessin aquella temperatura pròpia de països tropicals? Potser, com deien alguns, la deu d'aigua que l'alimentava provenia d'una canonada molt antiga connectada directament amb el Tròpic, o potser, com deien uns altres, les parets de l'estany, encatifades amb una vegetació espessa, produïen una mena d'efecte d'escalfament. El misteri, fos quin fos, tenia a veure amb els embornals i feia possible que la gent s'hi pogués banyar tot l'any i que l'estany fos l'hàbitat ideal per

a algunes espècies de peixos exòtics, i aquest era un altre dels grans atractius de l'indret: s'organitzaven excursions i visites submarines per veure els exemplars que vivien a les aigües més profundes i fins i tot s'havia construït un mirador especialment pensat per als que volien dedicar temps a observar-los.

L'estany Tebi estava situat al límit de la façana nord de la ciutat, just a l'indret d'on arrencaven els camins i les rutes de muntanya que conduïen als Boscos Freds, a l'altra banda dels quals començava l'estesa de pobles i petites ciutats que formaven la regió de la qual, abans dels Fets, Basília havia estat ciutat de referència. Després dels Fets, però, com tota la resta, l'estany es va omplir de boira. La catàstrofe va esborrar el bullici al voltant del mirador i els excursionistes, els banyistes, les parelles d'enamorats i la canalla van desaparèixer del mapa. La gespa es va convertir en una estora seca i ennegrida. L'aire portava olors de fulla de ganivet. La temperatura de l'aigua es va mantenir com sempre per sobre dels 13 graus, però havia perdut el reflex lluminós i el blauverd d'abans. Ningú tenia ja cap interès a capbussar-s'hi, i dels peixos de colors que hi havia hagut no en quedava ni rastre, com si l'embornal d'aquella canonada imaginària que connectava l'estany amb el Tròpic se'ls hagués empassat a tots.

El paisatge dels voltants també havia canviat i l'estany va passar a ser frontera i límit: just al seu darrere, tancant el clos de la ciutat, s'alçava la reixa metàl·lica que marcava l'inici de l'espai on era prohibit endinsar-se. Ningú no podia creuar aquella línia vermella, ni per entrar ni per sortir, d'acord amb les estrictes mesures sanitàries i de seguretat que havien imposat les autoritats. Ni tan sols les persones que buscaven encara familiars o amics perduts en la catàstrofe podien creuar aquella frontera: els que ho havien intentat havien estat detinguts i sotmesos a judicis ràpids, i dels que ho havien aconseguit posant en risc les seves vides no se'n

sabia res. Ningú tenia notícies del que passava a fora, a l'altre extrem de la reixa, si la desgràcia s'havia estès també a l'altra banda dels Boscos Freds, pel conjunt de la regió i, més enllà, del país, o era un fenomen estrictament local. No hi havia diaris ni canals de notícies d'abast nacional. Després de l'aterratge i l'enlairament ininterromput d'helicòpters militars dels primers dies, tot havia quedat aturat i en silenci, circumscrit al bocí de la realitat immediata: s'havien suspès les línies d'autobusos públics, les línies de tren, les línies aèries i el transport privat per carretera. Els únics cotxes i camions que circulaven eren els vehicles de control i de servei: dels serveis d'ordre, dels serveis mèdics i de proveïment bàsic o de les brigades de manteniment i neteja.

L'estany Tebi havia passat a ser una destinació habitual únicament per als treballadors municipals que s'encarregaven de fer anar les grans turbines de ferro instal·lades al voltant de la tanca. Fins que un dia algú va descobrir l'Òscar. *Astronatus ocellatus*: aquest era el nom oficial del peix que els treballadors públics havien vist nedant sobre les aigües de l'estany i a qui havien començat a donar engrunes de menjar. Primer, molletes de pa, després galetes, patates fregides, pernil dolç, formatgets. Van veure que aquell peix de color blanc s'omplia, segons què menjava, de taques de colors: blau, groc, verd, vermell, cian, magenta... Els responsables de l'ordre i de la seguretat sanitària van intervenir-hi immediatament, i després d'acordonar la zona i de prohibir el pas al personal no acreditat van informar que no hi havia perill, que el peix era un exemplar albi de les espècies que abans poblaven l'indret que havia sobreviscut i que, efectivament, els aliments li provocaven diferents reaccions que es traduïen en alteracions en la pigmentació de la pell.

Es va retirar la prohibició d'acostar-se a l'estany, van començar les visites dels primers curiosos i unes setmanes després l'estany

tornava a ser lloc de destinació habitual per a la gent de Basília. El peix, en el decurs d'una cerimònia oficial amb la presència de les autoritats en ple, va ser batejat amb el nom d'Òscar, i com que tothom li llençava menjar es van haver d'establir normes d'alimentació molt estrictes: l'Òscar només podia menjar insectes i petits crustacis i estava prohibit donar-li res sense la presència dels vigilants. Però com que anava i venia d'una punta a l'altra de l'estany i podia aparèixer en qualsevol racó, amb o sense vigilants a la vora, la gent li donava menjar d'amagat, inventant-se els mecanismes més sofisticats i provant tota mena de combinacions d'aliments per veure quina reacció li provocaven. Finalment, a la vista dels desgavells que tot plegat provocava, les autoritats es van decidir instaurar la Festa de l'Òscar, un gran pícnic on tothom podia portar menjar fet expressament per al peix que un jurat valorava científicament per premiar els que, de tots els menjars proposats, eren els més adients.

Ningú no es perdia la festa de l'Òscar, perquè a més de ser l'única diada festiva del calendari l'assistència hi era obligada. Les autoritats deien que així es podia aprofitar per fumigar els carrers de la ciutat sense produir molèsties als veïns i per desplegar altres protocols intensius d'higiene, sense donar gaires detalls de quines mesures s'incloïen en aquests protocols. El que estava comprovat era que després de la festa, que tenia lloc a començaments de l'estiu, al voltant del pont o pels racons dels carrers més tranquils de la ciutat no quedava ni rastre dels cossos abandonats dels adormits, com si les brigades de neteja els haguessin fet desaparèixer amb les restes de fulles seques i de branques.

2/14

"Posa't l'abric o et refredaràs", li va dir Mdme. Dillon quan no feia ni cinc segons que havia creuat l'escenari i l'esforç per l'actuació li regalimava encara galtes avall en petites perles de suor. Lara Das va obeir i es va embolicar amb l'abric de llana sense acabar-se'l de posar del tot. Mdme Dillon tenia raó, com sempre: el seu cos no estava acostumat a l'aire lliure, i encara menys a ballar en un escenari improvisat a prop de l'aigua en un dia fresc com aquell. La seva era l'actuació estel·lar del programa d'actes que s'havia organitzat per commemorar una nova edició de la festa de l'Òscar i moltes persones s'havien acostat fins allí per veure-la ballar lluny dels focus del teatre. Des de bon matí que el cel estava cobert per una espessa tofa de núvols i l'aire era dens, carregat d'una humitat enquitranada. Va baixar tan ràpidament com va poder les escales de l'entramat per anar fins als compartiments habilitats com a camerinos. Les cames li feien mal, i l'entrecreix, i els braços, tot el seu cos estava commocionat per la intensitat dels moviments que li havien xuclat l'energia. L'únic que volia era seure i descansar, tornar a fer-se petita, que la seva imatge i el seu cos desapareguessin de les retines de tota aquella gent que l'havia estat mirant sense perdre's ni un detall de les seves ocil·lacions de vidre.

En la foscor del teatre, en el silenci expectant que omplia la sala de butaques, els rostres dels espectadors eren sempre rostres imaginaris, rostres anònims que ella feia venir al seu pensament quan li interessava i que s'espolsava de sobre si li feien nosa. A cel obert, en ple migdia, però, aquells rostres reals se li arrapaven a la pell i la despullaven per fora i per dins. Malgrat les exclamacions i els aplaudiments, no se sentia admirada per aquella gent. El seu cos, aquell cos prim i escanyolit de porcellana, era un cos que havia començat a perdre humanitat, a punt d'exhaurir el seu límit

d'obsolescència, un petit cos de monstre, extraordinari només per la insistència amb què ella s'entossudia a fer-lo girar i girar sobre l'escenari, fent aixecar remors de neguit i de fascinació entre els que la miraven. *Plié, relevé, piruetel*", el més difícil encara en el cos deforme d'una ballarina de circ feta de vidre que havia deixat de ser humana.

Va canviar-se de roba al vestuari, va posar-se unes sabates còmodes i va anar a trobar la senyoreta a qui Mdme. Dillon havia confiat la seva custòdia fins que arribés l'hora de tornar al Teatre. La noia l'esperava a la porta, i quan Lara Das li va dir que ja estava llesta li va oferir la mà per ajudar-la. A l'esplanada de l'estany, tot era ple de gent. S'acostava l'hora de dinar i tothom corria cap a les parades de menjar per fer-s'hi un lloc. La senyoreta de companyia l'estirava del braç com si tingués pressa, com si fos per culpa seva que s'estiguessin perdent el contingut d'aquelles safates de menjar que s'anaven buidant, però Lara Das estava massa cansada per tenir gana o set i l'únic que volia era seure. Va observar amb atenció el que l'envoltava. A l'altra banda de la línia de parades, la gent havia improvisat petits racons amb taules i cadires per seure tranquil·lament, feliços de ser allí, en un dia de festa obligada, envoltats de tanta gent.

Lara Das i la seva senyoreta de companyia van aturar-se davant d'una de les taules. Llavors ella va sentir el tacte d'unes mans que fregaven les seves. Es va girar i va tornar a veure aquell home amb els cabells vermells i la pell blanca com un glop de llet dret al seu costat. Tenia les mans toves i calentes, pesades i suaus, una mica humides. Mans d'amfibi engabiat, de cantant d'òpera, d'homenet de conte amb barret de vellut. Però tenia també un tacte elèctric, alguna cosa invisible que feia esborronar molt endins, com unes pessigolles molt ràpides i molt fondes. Se'l va mirar un altre cop. Dins dels seus ulls, va veure els seus propis ulls, com una torna. Es

va sentir una mica més petita, tota ella de vidre però una mica menys, com si el vidre fos més prim i menys fred. Continuava immòbil. Estava esperant que passés alguna altra cosa, una cosa qualsevol que li digués què havia de fer, si és que havia de fer alguna cosa, cap on havia d'anar, si és que s'havia de moure. Però no passava res. Sobre el seu cap, sobre la corda del temps, els segons saltaven un darrere l'altre. Cap altre senyal. Només aquelles mans, retirades ja de sobre les seves. Només aquells ulls, i ella, dins d'aquells ulls, esperant.

3/14

Per a la Sara Mö la festa de l'Òscar era el dia més important de l'any. Ho era d'una manera molt més evident que per a la resta de persones, perquè any rere any la Sara Mö era una de les aspirants a endur-se algun dels premis del certamen gastronòmic. Hi havia participat en totes les edicions que se n'havien fet, i en totes havia aconseguit esgarrapar algun guardó: el de millor presentació, el d'ingredients més originals, el més equilibrat des del punt de vista dietètic... Però hi havia un premi que se li resistia, que no havia guanyat tot i que ho intentava i ho intentava un cop i un altre: el premi especial del jurat. Cada any, amb la cua entre les cames, vermella d'enveja en veure que algú altre s'enduia aquell premi, se n'anava cap a casa amb les mans buides. Es tancava llavors al seu apartament i durant uns dies deixava de banda les cassoles i els fogons i les carmanyoles i la llista de comandes dels veïns per planificar quin seria el plat que presentaria l'any vinent. Buscava i rebuscava entre els llibres que tenia a casa les receptes més interessants, hi afegia consells nutricionals que sentia dir als experts dels programes de la televisió oficial i copiava i examinava un cop i un altre les receptes guanyadores d'edicions anteriors per esbrinar per què li havien robat el premi.

Aquell any, la Sara Mö estava molt satisfeta del plat que presentava a concurs: una mussaca d'albergínia liofilitzada amb crema d'ou i iogurt i una barreja d'herbes aromàtiques de síntesi que ella mateixa havia assecat i triturat. L'havia fet i refet tantes vegades que se'n sabia de memòria el procés d'elaboració i el gust, i això que, de tan repetir-ho, al final li havia sortit el dubte de si realment aquell era un plat original. Per això havia fet una última prova i l'havia deixat provar als veïns de replà, i el veredictes havia estat concloent: allò era el millor que la Sara Mo havia cuinat mai. Fins i tot l'Alèxia Ku, amb el seu desmenjament habitual i els seus immensos ulls de vaca, havia reaccionat amb una expressió d'aprovament tota il·luminada.

Des de primera hora del matí, doncs, la Sara Mö corria d'una banda a l'altra, nerviosa com una fulla estesa al vent. Havia arribat a l'estany molt abans que obrissin la recepció de candidatures acompanyada de l'Alèxia Ku. A migdia, totes dues havien ensopegat amb Tobies Ot, i la Sara Mö havia aconseguit que ell els prometés solemnement que seria a prop a l'hora del veredictes per si els calia alguna cosa.

I l'hora del veredictes s'acostava. Havien acabat ja les activitats programades per al matí, amb l'actuació estel·lar de la primera ballarina del Gran Teatre, i era el moment de l'acte més important de la jornada: la cerimònia de mesurament de l'Òscar. El jutge va sortir a l'escenari acompanyat del mestre de cerimònies i el metge oficial, i tothom va callar, congriat al voltant de la tarima. S'havia apagat la música que sonava pels grans altaveus i fins i tot la canalla semblava haver aturat la seva cridòria. El cel, encapotat encara amb bromes fosques, es va aprimar per deixar passar una mica de llum. A través de la pantalla es reproduïen per als que eren lluny de la primera fila les evolucions de l'acte i del mesurament.

L'Òscar acabava de ser pescat, i mentre es contorsionava fent esgarips fora de l'aigua amb una destresa espectacular, un home amb bata blanca i màscara el va posar sobre la balança i el va mesurar. L'Òscar va tornar a l'aigua immediatament i llavors, pels altaveus, es van fer públics els resultats: 40 cm de llarg i 1.120 grams de pes.

Van esclatar els aplaudiments i l'Òscar va desaparèixer cap a les profunditats del seu recer exhibint sobre la pell un comiat en blau fosc, escrit amb tot de petites taques. Però no va anar gaire lluny, perquè l'operació havia servit també per encerclar el seu espai vital i assegurar la seva presència en l'acte que tot just s'iniciava a continuació i en el que tornava a tenir un dels papers protagonistes: la proclamació dels guanyadors del concurs gastronòmic convocat en honor seu.

La veu del mestre de cerimònies va anunciar la imminència del veredictes mentre els operaris començaven a retirar de l'escenari les balances i els instruments. Al voltant de l'estany, el murmurí de la gent va créixer com una teranyina espessa fins que la veu va tornar a fer-se sentir. Immediatament van aparèixer els membres del jurat, van situar-se al seu lloc i va començar el lliurament de premis, començant pel guardó de menor importància. Cada cop que el mestre de cerimònies anunciava un dels guardons, pujava el guanyador enmig dels aplaudiments generals, un membre del jurat li lliurava el diploma i a continuació una hostessa amb equip d'immersió acostava una porció del plat premiat a l'Òscar perquè el tastés. Llavors tornava a créixer l'expectació entre el públic per veure l'efecte que aquell tast provocava en el peix i, segons quin fos el resultat, amplificat a través de la gran pantalla, repetit un parell o tres de cops pels altaveus, la rècula d'exclamacions i d'aplaudiments arribava al màxim.

La Sara Mö se sentia els batecs del cor ressonant-li dins del pit. S'acostava el moment i ja no podia més. Les seves cametes d'ocell a penes podien quedar-se quietes i no feia res més que apujar-se i abaixar-se les ulleres. Li suaven les mans i tenia la boca seca, com un fregall eixut. El seu nom no havia sonat encara: cap premi menor, i amb cada anunci, una oportunitat menys d'endur-se un dels premis però una de més d'endur-se el premi gros, perquè les bases especificaven que no es podia guanyar en més d'una categoria. Encara hi havia esperança. I finalment, la música va anunciar el moment culminant, el moment de fer públic el nom del guanyador del guardó més important. Va seguir llavors, sense a penes respirar, la lectura del veredicta fins que va arribar el moment d'anunciar el nom del guanyador, i quan va sentir que no era el seu sinó el d'una altra persona una mena de bomba li va esclatar al mig del cor, una bomba freda, com si un projectil de gel se li hagués congelat la sang. Va mirar, un a un, els membres del jurat i va projectar sobre els seus caps tota la fredor que l'omplia per dins amb una maledicció impossible de traduir en paraules.

El guanyador va acostar-se per rebre el seu diploma i tot seguit l'hostessa va agafar una porció del plat i el va donar a l'Òscar. L'Òscar la va caçar gairebé al vol i per un moment la seva pell es va puntejar amb una intensa gamma de vermells fosforescents. Però va ser només un instant, una pirueta fugaç, foc d'encenalls, perquè de seguida la pell se li va tornar fosca i l'Òscar es va enfonsar dins de l'aigua, tot ell també apagat. Hi va haver uns segons de desconcert enmig d'un silenci absolut. Per sobre de l'aigua planava una olor de mort, dura i rodona com un cop de puny. A l'escenari, palplantats al voltant de la tarima de fusta, els membres del jurat contemplaven atònits el rostre inexpressiu del guanyador, amb els ulls enfonsats en l'aigua i des de primera línia algú va cridar: "Mireu, ja puja, flota!", i el cos de l'Òscar, amb els seus 40 centímetres de llargada i els seus 1.120 grams de pes, va aparèixer

surant sobre la superfície de l'aigua, immòbil, amb la pell d'un blau cendrós i sense llum.

Van aparèixer els equips de rescat amb els seus uniformes militars. Algú va endur-se el guanyador de l'escenari escortat per forces de l'ordre. L'inspector en cap va assumir el comandament de la situació i després de parlar amb els equips d'intervenció ràpida va anar fins al lloc on hi havia el mestre de cerimònies, amb el micròfon obert encara a la mà, i va donar-li unes breus indicacions. El mestre de cerimònies va parpellejar uns segons i, pel que es despenia del moviment dels seus llavis, va demanar confirmació a l'inspector, que va assentir. I finalment, amb el rostre desencaixat, el mestre de cerimònies es va adreçar al públic per transmetre el missatge fatídic: l'Òscar era mort. A falta dels resultats oficials de l'autòpsia, que es farien esperar unes hores, era evident que aquell menjar, o algun dels que havia ingerit abans, o la barreja de tots junts, li havia provocat una reacció mortal. De moment, no hi havia més explicacions, però la investigació era ja en marxa.

Van apagar-se els micròfons, la música i els llums, però el murmurar entre el públic va créixer, cada cop més, entre plors, crits i preguntes. Van començar les corredisses i les forces de l'ordre es van endur, preventivament emmanillats, els guanyadors dels tots els premis del dia, que passaven davant la resta de la gent amb el diploma a la mà i els rostres vernissats per la por i el desconcert. Una veu que no era la del mestre de cerimònies va ordenar pel micròfon central que la gent es dispersés, que tothom recollís les seves coses i tornés cap a casa, sense entorpir l'actuació dels agents. La festa s'havia acabat.

La Sara Mö va sentir que una alenada de foc desfeia de sobte tot el glaç de dins del seu cos. Ja els estava bé, per no haver reconegut la seva feina, per no haver sabut valorar el seu esforç. És clar que,

si ho haguessin fet, en aquells moments estaria en un dels furgons blindats amb què tot just acabaven d'endur-se els detinguts a comissaria. Aquella idea va temperar el foc que la inundava encara per dins i que li havia pujat fins a les galtes. L'Alèxia Ku, al seu costat, es mantenia impassible, com sempre, sense dir res, amb la mirada fixa en els peus de Tobies Ot, que no paraven de moure's dins de les sabates.

Tobies Ot va sentir llavors, al seu costat, aquella mà agafada a la seva. Es va girar, i al seu costat va trobar el rostre de la petita ballarina, amb aquells ulls immensos clavats en els seus, amb els llavis premuts, interrogant-lo. Però de seguida algú va estirar la noia cap a la banda dreta, i en marxar cap aquella direcció alguna cosa li va caure de la butxaca. Tobies Ot es va ajupir per agafar-ho: era una bossa de plàstic amb la figureta tova d'un peix de gelatina de color vermell. Instintivament, la va amagar mentre alçava l'altra mà per advertir la noia d'aquella pèrdua. Però no hi va ser a temps. La noia ja era lluny i ell va haver de córrer cap a la banda oposada perquè, des d'algun lloc, havien començat els trets i les sirenes d'emergència sonaven a tot drap.

1/15

Es va declarar el toc de queda: les portes que ja eren tancades van quedar més tancades, les fronteres que ja eren prohibides van ser més prohibides. Els silencis es van fer més fondos i més feixucs i la grisor de l'aire es va tornar una mica més espessa, com una madeixa compacta de llana i pols. La gent apressava el pas i els carrers eren encara més deserts que de costum. Ningú no preguntava res i ningú no esperava respostes. L'única realitat inqüestionable era que l'Òscar havia mort, i a falta de les conclusions finals de la investigació en curs tothom sabia que allò no es podia canviar. L'estany tornava a ser un lloc intransitable, un decorat perdut al voltant del qual s'amuntegaven els grans dipòsits acumuladors d'energia que emmagatzemaven la producció de les turbines que omplien els terrats de la ciutat. Als espais comuns dels edificis comunitaris, a les fàbriques, a les botigues de queviures oficials, als dispensaris mèdics i a les dependències del govern, els controls eren més habituals que costum i es feien sense avisar, un dia darrere l'altre, mentre creixia el zumzum somort dels informes presentats de sota mà i les declaracions dels confidents. Tothom prenia posicions en aquell escenari ple d'incerteses que semblava més fràgil que mai, més amenaçador que mai, on la pau i la supervivència tenien un preu altíssim.

2/15

"Té els peus plens de cucs. Ho he vist, he vist com es mouen." La Sara Mö va tallar un altre tros de pastís i el va atansar a l'Alèxia Ku.

Era el quart tros que li posava al plat però ella el va començar a mastegar amb desfici, com si fos el primer. Mentre se l'endua a la boca, la Sara Mö va respirar, profundament alleugerida. Per fi ho havia trobat. Tobies Ot tenia un secret, alguna cosa per amagar. Es va mirar la paret. Sí, aquella nit ho faria. Va tallar un altre tros de pastís, més generós que els anteriors, i el va deixar al plat de l'Alèxia Ku, en paral·lel al tros que encara li quedava. Així que tingués un moment li faria un pastís de sara amb mantega i ametlla i ella mateixa li portaria a casa perquè se'l mengés tot sencer. Se l'havia ben guanyat i calia tenir-la contenta.

3/15

Tan bon punt l'Alèxia Ku va desaparèixer darrere de la porta, amb la panxa estovada amb la dolçor del pastís, la Sara Mö va córrer a rebuscar a l'armariet de les eines. La maleta amb el trepant era allí, al punt exacte on l'havia deixat l'últim cop que l'havia feta servir, devia fer ja un grapat de mesos, amb una lleugera pàtina de pols que va esborrar immediatament amb la punta del dit. La va agafar, la va deixar sobre la tauleta del rebedor i va córrer llavors a endreçar el menjador per mirar de treure's de sobre el desfici. Calia esperar que fos l'hora adequada, calia no precipitar-se i fer-ho ben fet, perquè s'hi jugava molt: si Tobies Ot s'adonava del que volia fer, si la descobria mentre feia aquell forat a la paret que comunicava el seu pis amb el d'ell, no tindria cap excusa on amagar-se. I la ira d'aquell home, malgrat el seu aspecte pacífic i la suavitat de les línies del seu rostre, podia arribar a ser terrible. La Sara Mö sabia molt bé quin pa s'hi gastava, en aquells afers. En tenia alguna experiència pròpia i en tenia, sobretot, els advertiments dels agents d'ordre i seguretat que l'havien alligonat per ser una bona col·laboradora cívica. Calia ser prudent, calia tenir paciència i esperar, i calia sobretot no oblidar mai que l'única

protecció per als qui es dedicaven a aquelles tasques era passar desapercebuts.

I quan es va fer de nit, quan el silenci va acaronar tots i cadascun dels racons del pis i ja no arribaven sorolls del replà, va tancar el llibre de cuina que tenia a les mans i va anar a buscar el maletí. Va tornar al menjador i va dubtar encara un segon abans de començar a fer el que havia de fer. Va anar llavors fins a la paret, va passar la mà plana per sobre de la superfície blanca i va fer una passa enrere. Va recular una mica més i va seure al cantó del llit, amb la mirada fixa a la paret, al mateix punt. Estava segura que a l'altra banda no hi havia cap obstacle que li impedís el pas, cap quadre que li fes nosa, cap canonada, cap cable elèctric: havia examinat a fons els plànols de la casa que havia trobat al sobre de la paperassa i no en tenia cap dubte. Via lliure. Seria un forat net, inofensiu, invisible. I amb aquell forat diminut seria suficient.

Va agafar el trepant, va rellegir les instruccions, va assegurar-se que la connexió a la xarxa elèctrica funcionava i va mossegar-se lleugerament l'ungla petita de la mà dreta. Era fàcil i hi tenia la mà trencada, a executar tots aquells passos. Es va tornar a mossegar, amb una mica més de força, l'ungla petita de la mà dreta. No tenia cap altra alternativa, Tobies Ot no li havia deixat cap altra alternativa, així que va dirigir l'aparell al punt exacte que tenia davant dels ulls i va contenir la respiració mentre amb la broca foradava guix i paret. I quan va notar que ja no li calia fer força, que havia traspassat la frontera, va prémer el botó d'apagada. Va tornar a respirar. Sobre les puntes de les sabates de taló s'amuntegava una pluja fina de pols rogenca. Poc a poc, tots els nervis que tenia anusats a l'estómac es van anar afluixant i la lleugera tremolor de les cames va desaparèixer. Tot havia anat bé i davant seu aquell petit forat era una finestra immensa oberta de bat a bat.

TOBIES OT / La carta

1/16

Tobies Ot havia sentit dir que existien homes com aquell, fets d'ombres i de fum, que trucaven a les portes de les cases i deixaven el seu missatge inesperat sense pronunciar cap paraula ni explicar el perquè, però no s'ho havia arribat a creure. I encara menys s'havia arribat a imaginar que algun dia una d'aquelles ombres trucaria a la porta de casa seva. Però quan va obrir la porta del pis i se'l va trobar allí palplantat, esperant-lo, va saber que era cert, i que aquell home havia vingut expressament a dur-li el sobre a ell, que no era cap equivocació ni cap broma, que es tractava d'un missatge de debò. L'home ombra va allargar un braç fonedís i va alçar una mica la barbeta vaporosa. No va dir res. I tan bon punt el sobre va ser a les mans de Tobies Ot, l'ombra es va desfer en un eixam de fils de fum gris que van desaparèixer al replà sense fer soroll, tal com havien vingut.

2/16

Va obrir el sobre i en va treure aquell cartronet imprès en blanc i negre. Una fotografia. Una fotografia d'ell un grapat d'anys més jove, amb la fesomia més dolça i els ulls més oberts i més grans, amb un somriure ample al llavis, acompanyat d'una dona també jove i també feliç que somreia al seu costat: un rostre on va endevinar la mateixa fesomia de la noia amb qui havia topat aquella nit a la cantonada del Gran Teatre i que havia retrobat a l'esplanada de l'estany, la petita gran ballarina a qui tothom

admirava i aclamava. ¿Qui era aquella noia?, ¿qui era aquella dona que compartia amb ell l'enquadrament d'aquella fotografia?, ¿era real, aquella imatge?, ¿què hi feien, tots dos junts, en aquella instantània sense records que un missatger sorgit de la boira havia dut a casa seva en plena nit?. Va recordar el tacte de la pell de la ballarina el dia de la festa de l'Òscar, la fonda esgarripança que va deixar-li sobre l'anvers de la mà quan va començar la càrrega policial, la seva mirada trista i profunda quan es va allunyar corrents, deixant-li com a penyora aquella lllaminadura de colors a la mà. Lara Das. El seu nom no li deia res, no obria cap ressort amagat al fons del fons del seu cervell. Però entre aquella noia i ell hi havia algun lligam, una corda molt prima i molt fina que els unia, alguna cosa que no es podia dir, que no tenia nom, però que existia i era més forta que l'oblit i que el silenci. Fos el que fos ho havia de descobrir, i sobretot havia de tornar a veure aquella noia i avisar-la: perquè Tobies Ot havia sentit explicar que quan algú rebia un sobre com aquell, amb una fotografia a dins, començava el compte enrere.

1/17

El cuc de la nit rosegant-li els budells. Cric-cric, cric-cric. Pessigolles elèctriques a les cames que pujaven i baixaven i no la deixaven estar quieta dins del llit, i els ulls, que de tant forçar-los li feien mal. La Sara Mö no podia més, havia arribat al límit de la seva capacitat de mantenir els nervis a ratlla, de manera que els va deixar anar com un manyoc i va saltar del llit. Era la tercera vegada que es llevava per mirar a través del forat que havia fet a la paret de l'apartament de Tobies Ot, però en cap de les tres revisions havia vist cap cosa interessant, a penes havia pogut distingir res en la penombra. Feia una hora llarga que reprimia les ganes de tornar-se a llevar a veure si aquest cop descobria alguna cosa, una hora llarga clavant-se les ungles al tou dels dits per aturar el desassossec i ja no podia aguantar més. Així és que va anar cap a la paret, hi va acostar l'ull esquerre i s'hi va abocar tota, sentint la fredor del guix a la galta. I amb una mil·lèsima de segon en va tenir prou i un somriure la va badar per dins com una síndria. La taula del menjador de Tobies Ot era coberta per unes estovalles de cel·lofana vermella que no parava de bategar, com una llengua enorme deixada anar sobre la fusta, com un llençol de carn respirant al ritme del silenci, i al fons, sobre aquell tofa vermella, per sobre del sofà que quedava una mica més enllà, de cara a la finestra, resplendien pampallugues de llum multicolor. Sí, per fi ho havia trobat, allí hi passava alguna cosa, alguna cosa molt grossa, alguna cosa prohibida.

1/18

Lara Das es va abocar a l'ampit de la finestra. Sota les baranes del pont va distingir la figura d'alguns adormits. Com sempre, els va envejar el coratge de deixar-se anar allí, sobre la pedra humida, amb el teló de fons de l'aigua grisa i bruta que lliscava lentament sota una fina pàtina de greix. Feia tres dies que el vent xiulava a través dels forats de les cases i el pronòstic meteorològic no deixava cap marge per al dubte: després d'aquells tres dies de vent tornaria la boira, aquella bafarada humida i tova de color rosa que ho llevava tot, que esborrava els contorns de les façanes dels edificis i dels carrers i taponava les orelles de la gent fins atordir-los.

No suportava aquella boira, l'odiava des del primer dia que es va començar a estendre per sobre de la ciutat, poques setmanes després dels Fets, i algú va dir que tornaria cada dos o tres mesos, que era un altre dels canvis que la catàstrofe havia propiciat. Era un canvi que a ella sempre li venia de nou, com si el seu cos i el seu cervell es neguessin a admetre que seria així fins a la fi, i aquell dia, després de tant de temps, la imminència de la boira que era ja a tocar de la barana, que li rosegava les vores de les ungles amb el seu alè viscos, la va tornar a desesperar.

El seu petit món, aquell món amb el sostre de vidre on havia quedat atrapada, que girava entorn dels laberints secrets d'un teatre massa gran i massa fosc, que ella empastifava de sucre amb les formes enganxoses de les seves laminadures de contraban, li

havia tancat les portes definitivament. Tornava de sentir una conversa entre Mdme. Dillon i el director del Gran Teatre que hi posava punt i final, una conversa privada que havia seguit des de dins de l'armariet dels mals endreços que hi havia al fons del despatx. Hi havia anat a robar algunes monedes a Mdme. Dillon i s'havia hagut d'amagar de pressa en sentir passos i veus que s'acostaven, i des d'allí, arraulida a l'armariet, havia conegut tots els detalls del seu futur immediat. En primer lloc, el pronòstic que els metges acabaven de fer de l'evolució de la seva malaltia. Segons les darreres anàlisis i les darreres revisions òssies, el seu procés de vidrificació era ja irreversible i aviat començaria a afectar òrgans vitals. Se n'havien detectat ja els primers símptomes als ronyons, i aviat començarien els problemes; en el moment que el procés arribés al fetge o al cor el desenllaç podia ser molt ràpid, imminent, un col·lapse impossible de predir en el temps però inevitablement fatal. El procés de vidrificació començava també a afectar de manera molt greu la mobilitat, i les articulacions aviat no podrien suportar la pressió d'aquells exercicis que Lara Das, malgrat el seu estat crític, continuava executant dalt dels escenaris. Era només una qüestió de temps i d'atzar que el seu cos s'esmicolés en deu mil bocions en el tombant d'una pirueta, que una costella descol·locada li perforés el pulmó i el cor es convertís en un gerro inútil.

Des de la direcció del Gran Teatre no es podien arriscar que allò passés en directe. La línia que trepitjaven era massa fina. Ho sabien ells i ho sabien les autoritats: totes dues parts havien estat d'acord que el fenomen de la ballarina de vidre podia distreure la gent durant un temps i estimular-los la fantasia i la imaginació, però, en el fons, aquell era un altre exemple de deformitats adquirides que, com a tal, calia aïllar i extirpar sense donar-ne explicacions. Lara Das havia de desaparèixer: dels cartells del Gran Teatre i de les sales d'assaig. Els cartells i les fotografies de qui a partir de la

setmana vinent seria la nova primera ballarina del Ballet del Gran Teatre de Basília ja eren a punt per fer el canvi oportú amb l'anunci dels actes de la nova programació. Els detalls del retir definitiu de Lara Das, la fase final de la seva transformació, quedaven sobre la taula, però Mdme. Dillon havia assegurat, en un to final i contundent, que se'n faria càrrec, és a dir, que no acceptava cap més pregunta sobre el tema, i la conversa amb el director es va aturar allí mateix, l'home va girar cua i va sortir de l'habitació.

Lara Das, tancada encara dins l'armari, amb els ossos comprimits dins d'aquell habitacle minúscul, va sentir que les orelles se li tancaven i ja no va voler sentir res més perquè tota la pena i tota la tristesa del món eren amb ella dins d'aquell cubicle i l'ofegaven, se li enganxaven a la pell i l'oprimien com si l'aire s'hagués tornat una patata calenta. Els ulls li cremaven de tanta força com feia per intentar que tota aquella pena i aquella tristesa no li entressin a dins i les llàgrimes la van amaran tota mentre intentava repetir mentalment el que acabava de sentir.

Va continuar allí una estona molt llarga, fins que l'aire es va començar a fer més lleuger i el pes de les llàgrimes li va netejar la cara i les mans. Va sentir que Mdme. Dillon se n'anava, i només després, amb el cos tan adolorit que a penes es podia moure, va obrir la porta i, com va poder, es va arrossegar fins a la catifa de sota la taula de l'escriptori. La bossa de pell de Mdme. Dillon era sobre el seient de la cadira, oberta de bat a bat, amb el perfil del moneder a joc perfectament definit. Lara Das va estirar el braç tan com va poder, sentint el crec-crec dels ossos sota la pell tibada, va agafar el moneder i en va estirar tots els diners que hi havia, monedes i bitllets, sense ni tan sols comptar-ne la quantitat, sense importar-li que aquella robatori fos massa evident i tingués conseqüències. Després, ranquejant, de genollons, emmudint els crits de dolor que lluitaven encara per explotar dins del seu cos

martiritzat, va anar fins a la seva habitació i es va colgar dins del llit. Al rellotge de damunt de la tauleta eren més de les 3 de la tarda. S'havia saltat l'assaig del matí, l'hora de dinar i el primer assaig de la tarda, però no semblava que ningú l'hagués anat a cridar, que ningú s'hagués acostat fins allí per veure si li havia passat alguna cosa.

Sota els llençols, va deixar lliscar els minuts mentre la seva mirada buida es projectava sobre el sostre de l'habitació. A l'altra banda dels vidres, el paisatge anava fent via, amb aquells sotracos de llum que el vent feia moure sobre la ciutat. Poc a poc, es va obrir la capseta de veus que vivien al seu interior, i amb cada llàgrima que li queia galtes avall, amb cada esgarripança de tristesa que li acaba d'estripar el cos per dins, del seu pit s'anaven alliberant sospirs de cotofluix. Les formes de les Desaparegudes s'anaven enlairant cap al sostre formant un petit núvol blanc que lentament viatjava cap a les finestres entreobertes. Sobre les parpelles, sentia el pessigolleig dels seus petons de comiat abans de creuar aquella frontera d'oblit i de buidor, el seu adéu definitiu carregat de tendresa i d'esperança:

*Lara Das, ballarina de sucre, ballarina de drap,
som les engrunes del teu cos abatut.
Salta i gira coberta de llum,
som excrescències del teu cor perdut.*

*Lara Das, ballarina de vidre, ballarina de pas,
amb cada alenada diem el teu nom,
portem l'esperança que l'aire et respon.*

*Lara Das, ballarina de ferro, ballarina de fang,
entre restes de somnis i baules de dol
la nostra fugida dibuixa el retorn*

*i sota del vidre i del sucre i del fang
batega i batega per sempre la sang.*

A mitja tarda es va llevar. Va anar fins a la finestra. Se sentia l'estómac buit però no tenia gana. I llavors, tot d'una, com si aquella fos la conclusió final, va agafar tots els diners i va decidir que ho faria, i que ho faria aquella mateixa nit.

2/18

El carreró fosc, la nit, la tristesa i la pena, i al fons, el rètol vermell de la botiga. Va arribar fins a la porta i va trucar. La dona d'aspecte oriental va obrir i juntes van avançar fins al final de la sala. Va posar els diners sobre la taula, tots els que tenia, i la dona, després d'una estona de feinejar darrere del taulell, li va donar una bossa embolicada. Altre cop al carrer, la bossa li pesava a les mans, la nit li pesava a les espatlles i la lluna, estranyament blanca, li marcava el camí cap a l'estany. Va avançar a poc a poc, obrint a penes una petita esquerdada en el llençol de la nit per passar-hi a través sense que ningú en notés el trànsit. Passada una estona hi va arribar, amb les galtes humides i fredes, amb els peus rosegats pel dolor i el cap buit de pensaments i de veus. I una darrere l'altra, asseguda prop de la tanca de ferro que marcava els límits de la frontera entre el món real i el món que havia quedat a l'altra banda, amb la dèbil resplendor de l'aigua tremolant davant seu, es va empassar totes les llaminadures, que anaven fent tou a l'interior d'aquell cosset de vidre abandonat a plena nit.

1/19

Ho havia vist el dia de la festa de l'Òscar. Més que veure-ho, li havia semblat que ho veia, i per confirmar-ho, malgrat l'ordre de prohibició i el toc de queda, havia tornat a l'estany. Per sobre de les aigües, d'una manera molt poc perceptible, tan tènue que calia forçar la mirada i estar-s'hi una bona estona fins que la intuïció es concretés, va tornar a veure aquell petit eixam: un eixam de coloraines que surava sobre el punt exacte on havia desaparegut l'Òscar.

Amb els peus deformes entaforats dins les botes de plàstic de canya llarga, va avançar a poc a poc. Sentia la fredor de l'aigua llepant-li les cames sobre el plàstic, gairebé fins a l'entrecuix, i quan ja no va poder avançar més sense mullar-se es va aturar. Era prou lluny, a un parell de metres escassos del lloc. Va aixecar llavors el mànec del caçapapallones tan amunt com va poder i el va llençar sobre la profunditat de la nit que cavalcava sobre les aigües. La xarxa va passar a través de l'aire i es va endur la pols de les petites coloraines. Va tornar a tirar la xarxa un cop més, i un altre, i després va agafar la xarxa amb les mans i en va treure aquell grapat de fils de colors. De la butxaca dels pantalons es va treure un mocador de cotó i els va embolicar de seguida. Li corrien a les mans, com si fossin serpetes amb el cos d'aram.

Va tornar enrere, tan de pressa com va poder sense perdre l'equilibri, sobreposant-se als crits de dolor amb què els seus peus responien a aquella tortura, i quan ja era a la vora, a punt de

treure's les botes i posar-se les sabates per tornar cap a casa, va sentir el soroll d'alguna cosa que queia dins de l'aigua. Va mirar cap aquella direcció i va poder veure encara els darrers moviments d'un cos que s'enfonsava. Va córrer tan de pressa com va poder, i de la profunditat freda de l'estany les seves mans van arrencar el cos de la ballarina del Gran Teatre, amb els ulls tancats i la boca desencaixada i la respiració perduda entre les boires d'un pensament que era molt lluny d'allí.

2/19

L'havia dut a casa, estupefacte per haver-se creuat altre cop per casualitat amb aquella noia que s'entossudia a irrompre a la seva vida, estupefacte per aquells fragments de gelatina que tenia a la boca. I només creuar la porta de l'apartament els pollets, també estupefactes, s'havien arreglerat al seu voltant mentre la noia acabava de vomitar tot el que tenia a la panxa: retalls i retallons de coloraines de sucre tou, com el que la noia havia perdut el dia de la festa de l'Òscar. Tobies Ot li va eixugar la barbeta amb un tovalló. Després, es va treure el mocador de la butxaca dels pantalons i va abocar-ne el contingut en un plat fondo amb aigua que va dur des de la cuina. Les serpetes de colors que havia pescat a l'estany s'hi van descargolar un segon amb els seus cossets bellugadissos de fil d'aram. Va ser només un segon, perquè de seguida els pollets hi van enfonsar els seus becs petits i les serpetes van desaparèixer.

Estupefacta, Lara Das es va posar la mà a la butxaca dels pantalons i en va treure les llaminadures que quedaven encara a la bossa. Els pollets van obrir uns ulls com taronges, Tobies Ot va obrir uns ulls com taronges, i Lara Das es va acabar d'espolsar del damunt tot l'atordiment que encara duia anusat al cos. Es va adonar llavors que aquelles bossetes recobertes de borrissol que devoraven el seu

tresor no eren al·lucinacions sinó imatges d'éssers reals amb qui compartia un present que no havia estat capaç de deixar enrere. Un món on havia tornat a topiar amb aquell home de pell blanca i cabells vermellorsos, voluminós i tou com una gran gallina. Un món on ella mateixa es donava la benvinguda des d'un passat estrany que li somreria des de la fotografia que hi havia sobre la taula, emmarcant el rostre d'una dona que era ella mateixa i no ho era però se li assemblava d'una manera extraordinària.

SENYORETA VOLACORS / Zzzzzup

1/20

Veig un rostre i ho sé: hi he d'anar, de pressa, abans que els records s'esvaeixin, abans que la memòria tenyeixi de gris el relleu de la vida passada. Sota la bena de color rosa, sóc lleugera com l'aigua i m'endinso en els cossos fins que els cors m'obren les portes. Me n'enduc llavors els records, en tires fines que només jo sé processar, que només jo sóc capaç de reconstruir a l'abocador dels xuclaments. Zzzzzup Zzzzzup Zzzzzup... Tinc una missió. I si jo sobrevisc sobreviurà el petit món que batega encara sota els edificis grisos d'aquesta ciutat grisa que es va apagar el mateix dia que dins del meu cosset d'agulla començava una vida nova. Sóc la senyoreta Volacors, l'agent infiltrat en la boira rosa que treballa per fer viure els vius i portar la pau als somnis dels que ja no tenen res. Zzzzzup Zzzzzup Zzzzzup...

1/21

Per tot arreu els camions de seguretat, els ulls vigilants, els botons de les alarmes. No n'hi havia prou amb el toc de queda que el dia també havia d'estar sota control. Lara Das va sentir que una esgarripança se li clavava als turmells quan va creuar l'avinguda i va girar cap a la dreta en direcció a la botiga. Era encara prou lluny per veure'n el rètol exterior però alguna cosa la va posar en alerta. L'aire s'havia enrarrit, s'havia tornat espès i fosc. S'acostava la boira, aquella bafarada densa de rosa reblanit. Però no era això, no encara, alguna altra cosa, una mena de cosa informe i transparent amortia el pes de la llum que s'escolava sota l'horitzó desfet del matí.

Va avançar lentament, pesadament, penosament, sobre la vorera ribetejada de gris. Va obligar els peus i les cames a seguir la línia de la direcció exacta que poc a poc l'acostava a la botiga. Dins dels seus pensaments, viva encara, preciosa, la imatge d'aquells pollets farcits de colors, les seves panxes golafres anant amunt i avall, engolint les escorrialles de la seva mort recuperada. *Un, deux, trois...* Havia promès a Tobies Ot, l'home que l'havia recollit del fons de les aigües de l'estany, que els ajudaria, i ho faria costés el que costés, i per això havia sortit de casa a plena llum del dia a comprar més llaminadures, sense por que algú la reconegués pels carrers vigilats, suportant el dolor de les articulacions, oblidant que en aquella hora algú la devia estar buscant pels laberints interiors del Gran Teatre.

Va continuar endavant fins encarar el carreró. Al seu voltant, l'aire gris, el matí gris, la pedra grisa de la vorera i els ulls de vidre dels cotxes de control a la cantonada, i a tocar, prou a prop per veure-ho clarament, la persiana abaixada de la botiga, els llums tancats, el silenci pregon. "No tanquem mai", li havia dit la dona el primer dia que ella va tenir esma de preguntar-li pels horaris, "de dia i de nit, sempre hi haurà algú per servir-la. Només ha de recordar la contranseya". Però aquell dia les previsions havien fallat. Un imprevist, una casualitat, una delació. Justament aquell dia que ella necessitava entrar i endur-se tots els colors que hi havia al fons de la rebotiga la porta era tancada amb pany i clau i un cotxe de policia vigilava al carrer. Lara Das va passar-hi pel davant intentant evitar que la mirada se li anés cap als vidres del vehicle, ignorant la presències dels dos agents que vigilaven des de la cabina. Va passar a poc a poc, fent un esforç majúscul per arrossegar els peus sense que el dolor la partís en dues meitats, i va arribar fins a la cantonada contrària. Llavors, a resguard de la vista dels agents, va repenjar-se una estona a la paret per recuperar l'alè. Com fos, havia d'aconseguir arribar a la porta de la Mafton URK i explicar-li a Tobies Ot que no havia pogut aconseguir res.

2/21

Més cotxes patrulla, més ulls vigilants, més silenci gris degotant per les cantonades desertes. Mitja tarda i com si fos de nit, la gent entrant i sortint dels portals de pressa, tenallada per la por, amb ganes de quedar a resguard d'aquell aire tèrbol. Lara Das no podia més, havia arrossegat els peus sobre l'asfalt des de feia mitja hora llarga i el cos ja no li responia. Però encara li faltava un últim esforç, un esforç necessari per arribar fins a la porta de la fàbrica i esperar que Tobies Ot sortís. *Un, deux, trois...* A banda i banda d'avinguda, mentre esperava que el semàfor es posés verd, els

cotxes patrulla i els ulls vigilants. I llavors, a punt de posar ja un peu sobre la franja de vianants, va veure la sortida precipitada d'un escamot de control. S'enduien Tobies Ot, lligat de mans i peus, amb la cara desencaixada, cap al furgó ambulància. La va mirar un instant abans d'acotar el cap per entrar al vehicle i al seu rostre, des de la distància prudent, Lara Das hi va llegir la cal·ligrafia espessa i rígida de la por.

3/21

La clau a la butxaca, els peus avançant. L'esgrao del portal. Uns metres més i cap a l'ascensor. Ningú esperant, ningú obrint o tancant les portes. El mateix silenci de fora però una mica més fondo, més pesant, més xardorós. L'ascensor es va aturar. Lara Das va obrir la porta, va entrar i va pitjar el botó. Tot el seu cos es va balancejar amb la lleu oscil·lació d'arrencada un cop les portes de seguretat es van tancar davant dels seus ulls. Un petit parèntesi de solitud amb l'angúnia de saber qui hi hauria esperant al replà i què li diria si li preguntava on anava i per què tenia aquelles claus. Però l'ascensor es va aturar i quan va obrir la porta no hi havia ningú per interrogar-la, només l'aire fosc de l'ampli replà interminable. Va treure la clau de la butxaca i la va enfonsar al pany. Mitja volta i el pany va cedir. Va tancar de pressa. L'esperaven les panxes buides dels pollets, que ja només depenien d'ella.

1/22

L'aigua freda s'escolava per l'aigüera de la dutxa en ordre invers al de les agulles del rellotge i Tobies Ot sentia que les seves esperances es diluïen en aquell remolí. Durant cinc hores seguides l'havien sotmès a un reconeixement mèdic complet i el seu cos nu havia estat exposat a la mirada impúdica de metges i infermers. Ja no hi havia secrets, només el diagnòstic exacte de les seves deformitats: les excrescències dels dits dels peus, el borrisol dels braços i l'impuls elèctric que li envermellia els cabells. Algú havia tancat l'aigua de la dutxa i Tobies Ot es va trobar amb un braç que li allargava una tovallola blanca. Va sortir de la cabina tremolant, es va eixugar com va poder i es va posar la bata que li havien deixat sobre el tamboret de plàstic. Quan va estar llest dos guàrdies el van acompanyar passadís enllà fins a una de les habitacions de la planta d'observació. Mentre avançaven pel passadís blanc interminable, projectada en l'arrimador metàl·lic de la paret, va veure el seu perfil desencaixat, amb els peus embolicats amb un embenatge monstruós.

2/22

Sol a l'habitació, va estirar-se al llit i en el silenci fred que l'envoltava el passat recent li va tornar davant dels ulls en breus instantànies dels moments que acabava de viure: el missatge a través dels altaveus de la fàbrica avisant d'una revisió no programada, la desfilada dels treballadors cap a la sala de cures,

l'espera del seu torn a la porta, amb els dits dels peus barallant-se dins de les sabates i aquella suor freda que li entelava el pensament i les paraules. Només havien estat cridats a examen els companys de planta: deu persones del centenar llarg de treballadors de la fàbrica. Una revisió sorpresa, com les que es feien de tant en tant a les escales de veïns. Li van llegir a la cara abans d'entrar: una radiografia precisa que l'examen físic només va haver de corroborar. Els seus peus nus, sobre la superfície freda de la llitera, amb el manyoc de dits deixats anar, desorientats sota tanta claror, en aquell alliberament sobtat a deshora, eren ja informació de domini públic, continguts d'un informe mèdic concloent. No havia calgut cap pregunta, cap prova diagnòstica, cap analítica. Només una trucada telèfonica avisant els serveis de guàrdia perquè s'enduguessin aquell home amb els cabells de punta que intentava tornar-se a posar els mitjons i no se'n sortia.

Va pensar en els pollets, oblidats al seu apartament, amb aquelles panxes buides famolenques. Va pensar en la ballarina, en el seu cos trencadís, en la seva transparència tremolosa i agitada i la profunditat dels seus ulls preciosos. La sentia encara a prop i alhora extremadament lluny, com si la freda calidesa del tacte de la seva pell gairebé translúcida sobrevolés l'aire enrarit d'aquella cambra per portar-li l'eco de la pèrdua i al mateix temps de l'esperança que tot acabaria bé, que hi havia encara una escletxa per a la supervivència en aquell mon inhòspit i gris que finalment l'havia atrapat amb el pes del ferro roent.

3/22

Mitja nit, encara. L'habitació en silenci, l'aire en repòs, només el fil de llum de les bombetes del passadís i la remor llunyana d'algun aparell elèctric, l'eco d'un timbre, algú que tossia unes portes més

enllà. Atrapat a la teranyina dels somnis, amb la penombra galopant fent més fonda la distància que el separava del món, Tobies Ot va notar un petit corrent d'aire. Hi havia algú més a l'habitació, algú que hi acabava d'entrar sense fer soroll, algú que s'amagava. Va sentir l'alenada d'una respiració que corria a la vora i, tot seguit, la fiblada al braç d'una agulla. Després, tot es va fer confús i estrany, espès com un puré, i la nit se'l va empassar sencer sense que fos capaç d'aturar el vertigen.

1/23

Ningú hi havia parat esment, però després de la boira, quan la gelatina rosa començava a desfer-se, els embornals de la ciutat anaven encara plens, durant molts dies, d'aquella substància humida. I poc a poc, a mesura que l'aire tornava a omplir-se de gris, aquell greix adquiria una petita llússor quasi imperceptible que només es veia de nit. Era com si alguna cosa que venia de l'altra banda del forat, del món exterior que s'escolava més enllà del no-res, se sobreexís per aquells melics metàl·lics per un estrany fenomen s'osmosi. Era un senyal, molt petit però suficient, que hi havia vida més enllà, en el vast territori desconegut que s'estenia a l'altra banda dels límits, enllà del territori prohibit. Un senyal que a Basília ben poca gent sabia interpretar però que, malgrat tot, persistia en el paisatge desolat de tristesa i apatia que la boira rosa deixava sempre enrere al seu pas.

1/24

Les autoritats havien reiterat els missatges institucionals advertint la població del risc de sortir de casa mentre persistís la boira. Era un estat d'emergència habitual i els protocols d'actuació estaven perfectament definits. No hi havia excepcions, de cap mena, per cap causa justificada o sense justificar, i tothom ho sabia. La boira rosa era un perill i la població havia de confinar-se a casa seva, i qui no ho fes assumia el risc de dissoldre's en l'espessor untuosa d'aquell fenomen inabordable pels mitjans humans. Era el que passava amb els adormits que quedaven a la intempèrie, abandonats als carrers de la ciutat: la boira els esborrava el relleu i el perfil fins que la seva figura s'anava desfent sobre l'asfalt i es convertia en pols rosa desproveïda d'identitat i de futur. La boira era tan espessa i asfixiant que impedia els moviments, anul·lava les voluntats, i quan s'ensenyoria de la ciutat ningú no es molestava a vigilar.

Lara Das, malgrat la boira, malgrat l'extenuació del seu cos, va desafiar les ordres de prohibició i va arribar fins a l'hospital. Costés el que costés havia de trobar Tobies Ot i ajudar-lo a sortir d'allí de pressa o no el tornaria a veure mai més. Encara que s'exposés que l'enxampessin també a ella, encara que el més probable fos que acabés tancada dins d'un calabós, no tenia cap altra alternativa.

Palplantada davant de l'edifici de cinc plantes que connectava amb les instal·lacions de la Mafton URK, va rumiar uns moments, observant totes les obertures de portes i finestres. Va donar el

tomb a la mançana, a banda i banda, i finalment li va semblar que per la part del darrere, al costat de la porta auxiliar de la zona dels magatzems, hi havia una finestra per on podia entrar. Va grimpar sobre la pedra gairebé llisa, projectant tota la seva força a les puntes dels dits dels peus i de les mans, aprofitant cada petit relleu per impulsar-se i sostenir-se. La pedra era freda i lliscava a causa de la boira, i va haver de tornar a posar peus i mans un cop i un altre al mateix lloc. Finament va arribar a la finestra. Calia travessar la frontera de les reixes de ferro i Lara Das va contornejar el cos com si li calgués fer una pirueta interior, com si els seus ossos fossin capaços de plegar-se com les costelles d'un paraigües. I ho va aconseguir. Llavors, sobre la superfície del vidre, va sentir que alguna cosa li esmussava els contorns del cos i una mà freda i transparent l'estripava de cintura en avall. Darrere d'aquella mà, retallada en el tombant de l'aire que encerclava el seu darrer moviment, es va trobar a l'altra banda d'un vidre esmicolat, com si aquella frontera translúcida hagués estat només una fina cortina d'aigua. Massa fàcil. Va saltar a l'interior de l'habitació fosca, i una estona després va reconèixer alguns dels objectes que hi havia escampats al seu voltant: un pal de fregar, un penjador amb bates i uniformes, caps de cartró... Va anar fins a la porta, poc a poc, i va fer girar el pany. Era obert.

Va deixar enrere el llarg passadís de consultes externes i va endinsar-se a la part d'hospitalització. Un rètol avisava que aquell era un espai restringit al personal acreditat i el símbol de quarantena era a totes les portes. Coneixia aquell senyal, significava que a l'altra banda hi havia gent malalta que podia contagiar altres persones i posar en perill la salut de tota la població. Els missatges de les autoritats sanitàries havien estat taxatius i no havien parat de repetir-se des de l'endemà mateix dels Fets, alertant de la necessitat d'anar al metge davant els primers símptomes de qualsevol malaltia estranya, i cada cop que en una

casa es detectava un cas un senyal com aquell penjava a la porta per advertir la resta de veïns.

Va continuar endavant i va inspeccionar cadascun dels petits cubicles d'internament que hi havia a banda i banda, tots ben identificats amb una lletra i nombre. A través dels vidres de les finestres va veure les siluetes dels cossos que dormien estirats als llits, amb els caps connectats a les pantalles de seguiment i tot d'aparells de control al seu voltant. Eren els mateixos cossos abandonats que hi havia als carrers, però en un estat encara més deplorable, al límit de la indefinició. Va pensar que potser els duïen allí quan els grans camions de neteja els recollien de les voreres i els apartaven de la vista de la gent, que potser era allí on les autoritats els amuntegaven per ajudar-los a morir.

Va avançar una mica més. Se sentia els batecs de la por i del nerviosisme a dins del cor, però malgrat tot anava endavant. Més habitacions tancades, més cossos abandonats, més pantalles de control. I llavors, a través d'una altra de les finestres, va reconèixer el rostre de Tobies Ot, els seus cabells vermellorsos sota el casquet de cables, la seva pell blanca sobre la superfície grisa dels llençols. Però en el mateix moment que era a punt de girar el pany per obrir la porta va sentir una veu darrere seu que li donava l'alto, i tot seguit, el pes d'un braç fent palanca sobre la seva mà. El rostre d'un home vestit amb uniforme de protecció li parlava a través del sonador de la mascareta ignífuga. Lara Das va vacil·lar, només un segon, i impulsada per l'energia d'aquella bola que se li acabava de desfermar dins del pit, alliberant tota la ràbia i tota la desesperació que corria pel seu cos, va projectar tota la seva força cap a aquell cos enorme. I el cos, com un gegant amb peus de sorra, va caure a terra sense fer soroll, com un sac de guix. Quan se'l va tornar a mirar, estès al mig del passadís, mig cos contra la paret, Lara Das va veure que un reguerol de sang començava a escolar-se per

l'obertura de l'uniforme, per un tall perfecte que sagnava just a sota de la barbeta. Es va mirar les mans i va veure les fulles de ganivet en què s'havien convertit els seus dits de vidre, cisellats amb la forma de diamants perfectes. I amb els dits tacats de sang, com va poder, va agafar el ram de claus que l'home duia enganxat al cinturó se'l va posar a la butxaca.

2/24

Va entrar a l'habitació. Tobies Ot dormia, agitadament. S'hi va acostar, i sota la llum del petit focus que hi havia sobre el capçal del llit va meravellar-se amb la visió del seu cos, protegit per un borrisol daurat que s'expandia i es contraïa seguint el compàs de la seva respiració pausada. Li va resseguir amb els ulls la pell blanquíssima, les faccions arrodonides del rostre, la vermellor erigada dels cabells... Va intentar despertar-lo parlant-li a cau d'orella, tustant-li l'espatlla, el coll, però Tobies Ot continuava lluny de la realitat d'aquella cambra. El va moure una mica més, amb més força, amb cura de no ferir-lo amb aquells dits esmolats, i quan el pes mort del cos de l'home va canviar de posició va adonar-se que per la via oberta de la mà esquerra li entrava el líquid rosa d'una ampolla de vidre. Va desenganxar l'esparadrap a poc a poc, amb tota la suavitat de què era capaç, retenint les puntes dels dits que lliscaven sobre la pell de Tobies Ot com la fulla d'un ganivet, va estirar la via i en el rostre de Tobies Ot es va dibuixar una sentida que, malgrat tot, no va ser suficient per despertar-lo. Però ella va insistir, un cop i un altre, bufetejant-li amb el palmell ben obert la cara i els braços i el pit fins que va obrir els ulls i la va reconèixer. Havien de fugir. "Els pollets", va dir, i llavors sí, amb el borrisol erigit encara sobre la pell, amb els cabells de punta i les parpelles mig closes, Tobies Ot es va incorporar com va poder al cantó del llit

i amb la bata desbotonada del darrere, els peus descalços, abocat sobre l'esquena de la Lara Das, va anar fins a la porta vacil·lant.

A la pantalla de seguiment que hi havia al costat del llit, ara ja buit, un intermitent va començar a fer pampallugues sobre la corba que fins aleshores resseguia les constants vitals d'un cos que havia deixat enrere l'estat de letargia. Sonava la primera alerta.

3/24

Passadís enllà, amb la llengua rasposa, amb el cap embotornat pels medicaments, Tobies Ot intentava fer-se una idea d'on eren. Només podien anar cap endavant i mirar de trobar la connexió entre l'hospital i la fàbrica, on hi hauria més probabilitats de trobar una sortida. Però abans calia travessar l'àmplia fondalada dels laboratoris, aquell espai desconegut ple de sales i despatxos on Tobies Ot només havia estat una sola vegada a la vida, feia ja cinc anys.

Van deixar enrere un altre passadís i van arribar fins al cul de sac d'una escala de servei. Al fons, una altra porta de seguretat tancada. L'escala de servei tornava a endinsar-se en la zona que deixaven enrere. Calia, doncs, creuar el llindar d'aquella frontera. Tobies Ot va agafar les claus que Lara Das li havia donat i va començar a provar-les una a una. De lluny, els arribava el senyal acústic de les alarmes, totes en emergència. Finalment, una de les claus va entrar, i quan van tornar a tancar la porta darrere seu tots els senyals visuals de l'hospital redoblaven la crida d'alerta.

Llavors van començar a sentir aquella olor: una olor de terra humida, d'humus en descomposició, de pinassa i de fang. Van creuar una altra porta i a les fosques l'olor es va fer més forta, més

asfixiant, com si fos la terra mateixa en descomposició el que tinguessin davant del nas. La temperatura havia pujat uns deu graus de sobte i l'aire era tan dens que a penes podien respirar, com si tot l'oxigen hagués desaparegut, com si la floridura que s'havia escampat en aquell ambient s'alimentés d'ella mateixa. Alguna cosa informe els llepava la pell, se'ls aferrava a les cames. Van ensopegar amb un embalum metàl·lic i alguna cosa es va trencar. Van parar la mà per comprovar què tenien al davant i van sentir alguna cosa tova i calenta. No semblava cap animal, però feia por, i fàstic. Es van aturar i van anar a buscar, a les palpentes, una paret, la seguretat d'un espai que els donés un punt de referència per orientar-se. Van trobar la superfície molla d'un mur, i resseguint-la van trobar també un interruptor.

Sota la llum dels fluorescents es va definir llavors un paisatge de prestatgeries metàl·liques atapeïdes de bolets de totes les mides possibles, enramats els uns sobre els altres, però amb la mateixa fesomia, idèntics: bolets amb el peu boterut i el barret vermell puntejat de blanc, amb les làmines molt juntes i amples i un anell de color blanc. Bolets de conte de fades, de dibuixos animats, de somnis màgics, de beuratges de xamans. Bolets que creixien d'aquella turba saturada d'humitat i omplien aquella habitació immensa amb la dolçor tova de la humitat concentrada que els infiltrava la carn.

Van passar de llarg sense gosar tocar res, atents a no moure cap fressa que alertés els equips de control, i al final de l'habitació van trobar la sortida. Van dubtar uns instants, resseguint el llindar per veure si hi havia algun dispositiu de control, però no semblava haver-n'hi cap. I llavors sí, van obrir i van tancar darrere seu, amb els ulls cremant per l'espessor d'aquell aire enrarit que se'ls havia començat a menjar per dins.

4/24

Balances de precisió, màquines de tallar, equips d'assequatge, alambins, compressors, forns industrials, petites turbines i carros i més carros plens de bolets laminats. Una altra sala immensa dedicada a la manipulació, i més enllà, una altra sala on aquelles làmines blanques es convertien en un líquid viscos que des dels alambins de decantació feien cap als dipòsits de solatge: cubes immenses, una al costat de l'altra, amb tot d'aparells connectats que indicaven els petits canvis que asseguraven el desenvolupament correcte del procés. I al final de tot, els dipòsits de producte acabat, a punt d'envasar-se, a punt d'omplir els petits flascons de vidre que una mica més tard, en una sala idèntica a l'altra banda de la paret, anaven passant lentament per la cinta d'etiquetatge: una a una, les ampolletes plenes de líquid rosa es giraven 30 graus perquè sobre la pell de vidre se'ls adherís la imatge també de color rosa de la senyoreta Volacors, el logotip del complement alimentici que actuava com a reconstituent universal, especialment indicat en casos d'anèmia, de fatiga i d'insomni. Un complement alimenciti a base de bolets, d'aquells bolets de barret vermell com el que hi havia dibuixat al cartell immens que presidia la sala, al peu del qual s'indicava el nom científic: *Amanita muscaria*, un bolet amb propietats psicoactives capaç de paralitzar les mosques.

A la paret del costat, van trobar un armari arxivador ple de calaixos i calaixets. Tobies Ot i Lara Das van fullejar el que hi havia a dins de les carpetes de cartró identificades amb les lletres de l'abecedari: fotos i fotos en blanc i negre, com les que Tobies Ot havia rebut a casa seva de mans d'aquell home de boira, instantànies de vides passades on la gent apareixia alegre i despreocupada, abraçada amb altra gent o rient davant de la

càmera. Van buscar les inicials dels seus cognoms i van trobar-se, una mica més joves, en aquells imatges antigues: Lara Das de petita, amb els cabells recollits en trenes llargues, banyant-se a la riba de l'estany un dia d'estiu, Lara Das amb un osset de peluix a la mà, Lara Das vestida amb tutú dalt d'un escenari, Lara Das i Tobies Ot davant d'un pastís d'aniversari, Tobies Ot vestit de festa en un dia de celebració, i aquella dona que tots dos eren incapaços de reconèixer però que era també allí i formava part de les seves vides.

S'hi haurien quedat una bona estona, davant d'aquelles carpetes, però no tenien temps. Calia trobar encara una sortida, fugir dels senyals d'alerta que ressonaven per tot arreu, salvar la pell, de manera que van tornar a desar les carpetes al seu lloc i van anar cap a la porta. Estaven ja al límit de les seves forces i a més a més del cansament dels seus cossos exhaustos a cada passa havien de carregar amb més i més preguntes.

5/24

Una altra sala amb el pas barrat però amb un gran finestral de vidre des d'on van veure dones adormides estirades en lliteres, dones amb la panxa inflada i els ulls tancats, amb els cabells protegits per un casquet ple de cables que feien cap als aparells de control i implosionaven els seus somnis a les pantalles líquides: imatges de boscos de fulles verdes, postes de sol sobre la línia d'un l'horitzó crepitant sobre la mar turquesa, gerros de flors acabades de tallar, criatures corrent a la sortida d'una escola... El líquid rosa de la Srta. Volacors els degotava pel comptagotes que duïen clavats a la mà i des de les pantalles les imatges dels seus somnis rosa precipitaven en petites bosses que les dones tenien a peu del llit,

bosses plenes amb una mena de gelatina multicolor: blau, groc, verd, vermell, cian, magenta.

6/24

Una altra sala encara, amb l'accés vigilat per una càmera de vídeo i un plafó d'identificació electrònica per regular-ne les entrades i sortides. Però era l'únic pas per continuar endavant. Lara Das va donar un cop d'ull a la pantalla líquida i va mirar Tobies Ot. Calia un codi, una identificació personal, una empremta, alguna cosa que obrís el pany. Lara Das va posar-se al davant de la petita pantalla. Va mirar fixament, acumulant tota la seva força en la mirada buida amb què hi responia, i mentre el fred li resseguia els peus i les cames i se li enfilava fins a l'estómac, la pantalla va començar a il·luminar-se i a adquirir un to cada cop més vermell fins que tot el plafó es va fondre i la porta es va obrir. Ningú a l'altra banda, cap altre impediment per avançar excepte la fatiga extrema que els impedia fer una passa endavant: Lara Das amb el cos a punt de trencar-se, amb els dits cremant i els peus de marbre, Tobies Ot amb tot el pes del món a les parpelles, amb el cervell cada cop més relligat per l'efecte dels narcòtics.

Però tot i així van endinsar-se al cor d'aquella sala ovalada plena de pantalles de control i de càmeres de seguiment: tot el que passava en cadascuna de les sales que havien deixat enrere es podia veure en directe a través d'un d'aquelles càmeres, fins i tot el que passava als carrers de la ciutat, amb el detall del funcionament de les grans turbines xucladores que hi havia instal·lades al terrat dels edificis. A sota, els indicadors dels nivells de producció, diferenciats pels colors de l'arc de Sant Martí. Nivells de reserva, nivells de consum, i la identificació de la càrrega cada cop que hi havia un abocament, cada cop que una glopada de colors extreta dels

somnis entrava en una de les turbines que des dels terrats de les cases i els edificis de la ciutats s'encarregaven de sintetitzar la matèria dels somnis.

Darrere de tot, omplint tot el pany de paret, el plànol de Basília, amb el contorn vermell que assenyalava els límits de la Zona Morta, la ubicació exacta dels xuclaments i la frontera infraquejable de la tanca metàl·lica que separava l'estany de la zona lliure exterior. Al costat, en els plàfons electrònics, les dades de seguiment: nivells de radiació, població supervivent, població infectada. I les indicacions de l'única via de sortida: els embornals que hi havia sota l'estany Tebi, que ni la boira rosa ni els aparells de fumigació no havien aconseguit embotar amb la seva pluja letal.

7/24

Abans de marxar van omplir alguns flascons amb gelatina de colors que van trobar a les cubes de la part final dels magatzems, a punt per engreixar les màquines: sis ampolletes de vidre amb l'etiqueta de la senyoreta Volacors adherida a la superfície que els saludava amb el seu trident de joguina. Sis ampolletes de colors per als pollets que els esperaven.

Van apressar-se tant com van poder, van acabar de creuar les estances i van arribar fins a l'ascensor que conduïa directament al vestíbul d'entrada. Els feia falta la clau de pas i no la tenien, però Lara Das va esquinçar el tauler electrònic amb els seus dits de diamant i alguna cosa es va moure als budells de la cabina. Van començar a baixar, cada cop més de pressa, i en arribar a baix van aturar-se amb un cop sec. Lara Das va obrir llavors les fulles metàl·liques de les portes i van sortir. I davant de la gran finestra de vidre que calia travessar encara per sortir al carrer, va tibar tots

els seus músculs i d'un salt va estavellar el seu cos de vidre contra aquell altre vidre fred que la seva fúria va esmicolar en deu mil bocins.

BASÍLIA / Els Fets

1/25

El 26 d'abril de 1996, a la una en punt de la matinada, als laboratoris de la Mafton URK es va iniciar una prova pilot. Es van apagar les màquines per simular un tall en el subministrament elèctric general i el sistema es va connectar als equips propis de generació nuclear. Però alguna cosa va anar malament. Una explosió d'hidrogen va fer esclatar les parets del búnker central i el foc es va escampar per tot l'edifici. Diòxid d'urani, carbur de bor, òxid d'europi, erbi, aleacions de zirconi, plumbagina... Un núvol de fum i de substàncies tòxiques va envair les instal·lacions annexes de l'Hospital General de Basília i la ciutat sencera va quedar a les fosques per sempre, tenallada per una grisor galopant ribetejada pel vermell encès de les flames que rosegaven el recinte del que havia estat el motor tecnològic de la regió.

En realitat, però, tot havia començat molt abans, dies abans, setmanes abans, anys abans d'aquell dia funest que va omplir la portada dels diaris. Havia començat el dia que van esclatar les primeres síndries als terrenys annexos a la Mafton URK, que hi assajava els nous fertilitzants biològics. Havia començat el dia que les primeres dones es van apuntar al programa pilot de seguiment de l'embaràs a l'Hospital General de Basília, patrocinat per la Mafton URK. Havia començat el dia que Pier Banden, dissenyador estrella de l'equip de Tanaki Soi, va presentar el logotip de la senyoreta Volacors.

Als magatzems del soterrani, on tot era a punt per començar a envasar el nou antiviral especialment dissenyat per a embarassades, l'escalfor va fondre les vàlvules de les cubes d'estabilització i alguna cosa va fer reaccionar els components del líquid. Però com que no hi havia ningú per adonar-se'n i els aparells de medicació havien deixat de funcionar no en va quedar cap registre. Tres dies després, amb el foc ja apagat, els primers equips d'avaluació que van inspeccionar les instal·lacions van trobar que tot plegat havia quedat prou indemne, i que aquell líquid, a punt d'envasar i amb una fórmula magistral que incloïa principis actius, podia resultar molt i molt útil.

TOBIES OT / Els Fets

1/26

Tobies Ot va ser un dels centenars de treballadors de la Mafton URK que van ser mobilitzats la matinada de l'accident. Una trucada telefònica el va despertar passada la una i poc després era a la porta de la fàbrica, esperant ordres dels caps de patrulla dels bombers que anaven organitzant els primers escamots d'actuació.

Tremolant de por, amb la cara cremant sota l'ombra d'aquelles flames que s'estenien per les parets exteriors de la fàbrica, atordit per l'estrèpit de veus i de crits que flotava per l'aire, amb el so de fons de la sirena de la fàbrica que no parava de xiular, va sentir que els segons d'aquella catàstrofe li percuïen al pit, com si a dins hi tingués un metrònom capaç de mesurar els compassos de la por. Sota l'impermeable negre que li havien donat a l'arribar, amb la roba posada a corre-cuita a sota i el cap tèrbol, va entrar a l'edifici amb la resta de companys. I un cop dins ja no hi va haver temps per a la por i el temps es va fondre amb la calor que escopien els passadissos d'aquell recinte que no s'assemblava en res al que havia deixat enrere a mitja tarda.

A partir d'aquell instant només hi va haver temps per córrer amb la mànegua al coll i mirar de tallar el cap d'aquelles llengües immenses, d'obrir portes i finestres i arrabatar del foc els cossos amb vida que hi havien quedat atrapats. Trenta-sis hores seguides de córrer amunt i avall per escales interiors, per ascensors de servei, per cabines de respiració, per conductes d'instal·lacions d'aire condicionat... Trenta-sis hores dins dels budells de la fàbrica,

trepitjant les sales ocultes als treballadors i al públic on s'estenia un altre món, un món de tubs, de màquines, d'ordinadors, de pantalles de projecció... Un món que s'havia destruït ell mateix, que acabava de ser devorat per la seva pròpia llengua bífida, com Cronos havia devorat els seus fills.

1/27

El nou medicament havia de ser una de les grans apostes de la Mafton URK. S'havia provat durant tres anys i se n'havien fet llargues tandes d'assajos amb dones embarassades. Se n'havia contrastat la validesa i s'havia acotat la llista de possibles efectes secundaris per a la mare i per al nadó a un límit assumible i se n'havien reduït els costos per fer-lo viable dins del sistema públic de salut. Tot era a punt per a la seva comercialització amb el nom de Srta. Volacors, amb la imatge gràfica d'una nina vestida de rosa amb un trident a la mà.

Però la senyoreta Volacors, d'un dia per l'altre, va passar a tenir una altra missió: la missió de proporcionar a la població de Basília les primeres dosis de iode per minimitzar els efectes de la radiació. El quart dia després de la catàstrofe, la nova barreja es va començar a envasar utilitzant les ampolletes originals amb el dibuix de la nina vestida de rosa, i tot just sortides de la línia de l'empaquetadora, que havia tornat a funcionar gràcies a un generador de gasoil, es van començar a repartir entre la població escolar.

Amb el temps, però, els investigadors van adonar-se de les propietats que havia adquirit la fórmula original en reaccionar amb les substàncies alliberades en la catàstrofe. La fórmula de la senyoreta Volacors va tornar a resultar magistral i se li va assignar una nova missió: la d'induir al somni i, en el parèntesi de desconnexió amb la realitat en què el cervell retornava als seus

propis records, extreure'n ones de freqüència, emmagatzemar-les i transportar-les fins a uns petits dipòsits habilitats amb aquesta fi. Les ones emmagatzemades es podien recompondre llavors als laboratoris i tornar a generar els colors originals: els colors que havien desaparegut del món real sota la pluja grisa però que eren els únics capaços de proporcionar energia suficient per fer funcionar la ciutat.

L'obra d'enginyeria va ser titànica: pels quilòmetres de conductes que es van haver de construir per connectar els dipòsits de recol·lecció —els anomenats xuclamels— repartits per tota ciutat amb la central de processament d'ones, ubicada a la planta superior dels antics laboratoris de la Mafton URK. Però, sobretot, per la sigilositat i el secret amb què va ser necessari realitzar les obres, sense que la població s'adonés de res, sense que ningú sospités que per sota de la pell metàl·lica que havia transformat de cap a peus la fesomia de la ciutat hi havia una enorme sala de màquines que feia possible el simulacre d'una vida quotidiana sense sobresalts en què la realitat continuava sent explicable amb el llenguatge anterior, on els homes i les dones, els que encara hi eren i no dormien, menaven existències possibles impreses en el blanc i negre de la comunicació oficial.

LA SENYORETA VOLACORS / Cançó de la Srta. Volacors

1/28

[com una marxa militar d'escola femenina japonesa]

*Contentes escampem
La pluja que guareix
Perquè la gent del món
Somrigui sota el cel
Groc, verd, vermell,
magenta, blau, cian...*

*Amb una bena als ulls
que no ens distregui res
Amb el trident al puny
Per vèncer l'enemic
Volem volem volem
Directes cap al cor
Per treure'n la foscor
Per treure'n els colors*

*Groc, verd, vermell,
magenta, blau, cian...*

*Volem volem volem
Pel rosa que guareix
Guardianes de l'amor
En somnis cavalquem
Les xarxes estenem
Per dins dels pensaments
Tenim una missió
Que no ens distregui res*

*Groc, verd, vermell,
magenta, blau, cian...*

*I mentre gira el món
Entre la broma gris
Deixem els adormits
En el seu somni etern
Adeú siau amics
És l'hora dels adéus
El vent se us endurà
Feliços més enllà*

*Groc, verd, vermell,
magenta, blau, cian...*

TOBIES OT I LARA DAS / L'Estany

1/29

Van creuar la porta de l'entrada de l'edifici de Tobies Ot sense preocupar-se per les càmeres de seguretat. No hi havia temps per esperar i amb un segon de més tot estaria perdut. Van pujar per les escales, abocant-se als graons amb els darrers glops d'energia que els quedava i que malgrat tot els impulsava cap amunt, ajudant-se amb els braços i les espatlles a sostenir-se, a no fer-se mal. La son, els dits de fulla de ganivet, l'extenuació extrema, l'olor d'humitat encara omplint-los els narius i la feixuguesa de la boira rosa que encara no havia parat. Al replà, només fosca i silenci i la sensació que algú els observava des de darrere de la porta: la Sara Mö i probablement algun altre veí alertat per les sirenes que havien començat a sonar per tota la ciutat.

Tobies Ot va posar la clau al pany, van obrir i van córrer cap al menjador. Els pollets eren a penes bossetes transparents i buides esteses a terra, panteixant. Lara Das va abocar el contingut dels flascons de vidre als bols i els va ajudar a incorporar-se, amb cura de no fer-los mal amb les seves mans afilades. Lentament, els pollets van empassar-se la gelatina i, una mica refets, amb el cos encara tremolós, van començar a moure les ales. Cinc minuts després, amb els bols buits, Tobies Ot va obrir la bossa de niló i, un a un, els cinc pollets van saltar-hi a dins.

2/29

L'estany Tebi, amb la maquinària de les grans turbines recol·lectores al fons, amb la tanca metàl·lica assenyalant els límits

de la Zona Morta, els oferia una imatge espectral, com un immens cementiri. Tobies Ot i Lara Das, agafats de la mà, van entrar a poc a poc a l'aigua, tremolant de fred. Quan van arribar al lloc on havia desaparegut l'Òscar, el mateix lloc on Tobies Ot havia anat a pescar pampallugues, Tobies Ot va obrir la bossa. La boira rosa havia anat desfent-se i sota la claror de la lluna la nit no era tan nit. Va treure els pollets, un a un, i els seus cossets brillants, il·luminats pels colors purs que els omplien encara la panxa, van compondre al seu davant el paisatge impossible d'un somni d'estiu. Un a un, Lara Das i Tobies Ot els van anar deixant a l'aigua, i des de l'aigua, un cop els seus petits becs van desaparèixer, van començar a sentir els reflets dels seus cants ribetejats d'alegria i d'agraïment fins que l'eco del seu adéu es va dissoldre en el so remot de la vida que corria més enllà.

Van sortir de l'aigua morts de fred, amb els cossos desballestats, buits d'energies. I com van poder, sense preocupar-se de les sirenes i del pas dels combois de vigilància que corrien pels carrers, repenjats un damunt de l'altra, van desfer el camí de tornada a casa, conscients que aquell era el seu darrer recorregut.

3/29

Envoltada amb la flassada, estirada sobre la catifa de davant del sofà, pell contra pell, Lara Das va sentir la calidesa del borrisol del braç de Tobies Ot sobre el pit, l'únic espai on encara sentia l'aleteig de la vida. Tota la resta era la rigidesa del vidre tallant, la mort transparent que ja se l'enduia tota. Era el final del viatge, la darrera estació d'aquell itinerari glaçat cap als abismes. Hauria volgut plorar, i una mena de sanglot molt fondo li va pujar encara gola amunt, però no tenia prou força. El seu cos ja no era seu, ja no era un cos, només una freda despulla de la qual, malgrat tot, s'anava

alliberant, finalment, molt a poc a poc, com abans ho havien fet la llarga llista de Desaparegudes.

Al seu costat, sentia la respiració agitada de Tobies Ot, perdut també pels tombants del seu darrer viatge interior. Entre al·lucinacions, vengut finalment pels fàrmacs que li havien injectat al cos, incapaç de mantenir-se aferrat a la corda del món real, deixava anar paraules desfetes, retalls de frases que se li quedaven enganxats als llavis. El seu cos tampoc no era ja seu, no li pertanyia, i ell també anava abandonant aquella despulla informe que ja no li servia de res, que només li feia nosa.

Va pensar en els pollets, lliures a l'altra banda d'aquella canonada misteriosa, lluny d'aquell basal de grisor en què s'havia convertit la ciutat. Per un instant, la lluentor fugaç de les seves ales vernissades de llum li va passar altre cop davant dels ulls i va tornar a sentir les seves veus reverberant sota les aiguës de l'estany. Des d'allí on era, va veure llavors com la fotografia que hi havia sobre la taula es començava a moure com si s'hagués convertit en una petita pantalla de cinema en color. El seu rostre i el de Tobies Ot entraven i sortien de l'enquadrament amb el rostre d'aquella dona misteriosa, tots tres rient, mirant a càmera i saludant, fins que van desaparèixer del tot i la imatge va quedar fixa en un escenari buit. Lara Das va fer llavors un últim esforç per moure's i va girar-se cap a Tobies Ot. Amb el llavis, li va dibuixar un petó sobre les parpelles closes, li va resseguir les galtes de nacre i va abocar tot el que encara quedava d'ella sobre els llavis d'ell. I en aquell punt exacte que els mantenia encara units va acabar de desfer-se del món sentint com darrere seu el que havien estat un per a l'altre cremava en un gran núvol vermell.

1/30

Quan la Sara Mö va veure arribar els agents de l'ordre ja no li quedaven ungles. Feia mitja hora que esperava davant la porta tancada del pis de Tobies Ot. Mitja hora d'infart, sentint el silenci mut, sense saber què hi passava a dins, segura que no hi arribaria a temps. Però quan els homes d'uniforme ignífug van estavellar la porta i va poder entrar malgrat la prohibició de seguir-los, va poder veure encara el reflex vermell d'alguna cosa que brillava en la foscor. Quan va arribar a dins tot s'havia desfet i el cos de Tobies Ot resplendia dins la flassada al costat d'una delicada figureta de vidre: els cabells vermells, la pell blanca, i un borrisol daurat que se li escolava pel coll i la part superior del pit.

1/31

Els liquidadors van entrar a l'apartament. Feia sis hores que s'havien identificat els dos cossos i s'havia emès la corresponent ordre d'aixecament. Van comprovarel codi invisible que els cossos duïen a l'avantbraç a través del lector òptic. Tot correcte. Van desembolicar la flassada i van posar els cadàvers dins de bosses de plàstic per dur-los a l'abocador. Una feina senzilla i molt ben pagada, però amb unes quantes pegues: el temps que feia que eren lluny de casa i la incertesa dels efectes de ser dins la Zona Morta. Però calia sacrificar-se: pels seus fills, pel país. Els liquidadors es van mirar l'un a l'altre, i al senyal convingut van aixecar els cossos i van anar cap a la porta.

1/32

Sota la llum blanca dels focus que li havien projectat a sobre, Alèxia Ku havia respost totes les preguntes amb un mateix monosíl·lab: no, no havia vist mai res d'estrany en el comportament de Tobies Ot; no, no sabia res d'aquella ballarina del Gran Teatre; no, no li havia dit mai res dels pollets; no, no sabia d'on havia pogut treure els plànols de la fàbrica; no... Dues hores senceres d'interrogatori asseguda en aquella habitació fosca i freda dels despatxos centrals de la Mafton, on els agents de seguretat l'havien anat a trobar de bon matí. Finalment la van deixar anar, i Alèxia Ku va tornar a la feina a la línia de l'empaquetadora. Davant seu, el lloc buit que des de feia més de vint anys havia ocupat Tobies Ot i que, segons li havien dit, aviat estaria ocupat per algú altre. Faltaven tres hores per acabar la jornada, tres hores abans de tornar a casa que van anar lliscant amb la pesantor de les esperes buides.

Ja al pis, va posar-se les sabatilles de felpa i es va asseure al sofà amb una de les carmanyoles que la Sara Mö li havia dut feia un parell de dies. Se la va acabar tota. Després, va anar altre cop a la cuina i es va omplir un plat amb les restes de pastissos que encara hi havia al forn. Quan va acabar, es va notar la panxa inflada. Es va rentar les dents i es va preparar un bany d'aigua calenta. Mentre es despullava, es va mirar al mirall amb atenció. Les taques marronoses que li esquitxaven la pell s'havien anat fent grosses i d'un color més fosc. En tenia l'esquena i la panxa plenes i aviat se li començarien a notar a tota la resta del cos. Es va mirar les mans: endevinava ja el traçat de les ronxes a punt d'esclatar.

Va tancar els ulls, i dins de les parpelles se li va tornar a aparèixer el paisatge ple de verd dels prats de quan era petita, el paisatge que omplia les seves hores de solitud i la feia sentir, encara, una mica viva. Va estar-se uns minuts en silenci, intentant retrobar l'olor de l'herba fresca, l'olor de la llet acabada de munyir, l'olor de les flors de primavera. Però un dolor molt fondo sota la panxa la va retornar a la realitat, com la punxada d'una menstruació sobrevinguda. El dolor es va fer més ample i més intens i la va començar a cremar per dins com si estigués a punt de partir-se en dues meitats. Llavors va sentir el cloccloc d'alguna cosa que s'havia escolat a la banyera. Ho va agafar amb la mà: un ou blanc, de la mida d'un puny gros. Es va mirar l'ou i va tornar a tancar els ulls. Ja hi pensaria més tard, en tot allò.

Una primera versió d'aquesta història, il·lustrada i adaptada a cadascun dels canals, s'ha presentat de l'1 de Maig al 18 de juliol de 2012 a través de les xarxes socials:

www.lhomequeponiaous.blogspot.com.es

Facebook: Tobies Ot

Twitter: Basília_0 @ TobiesOt

La versió de la història que teniu a les mans ha obtingut l'accèssit al Premi Manuel Cerqueda Escaler de novel·la curta del cartell dels Premis de la Nit Literària Andorrana 2012

